

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 49

Ljubljana, sobota, dne 28. februarja 1931

Leto II.

Skok 81 metrov daleč!

Pri smučskih tekmah v Davosu je skočil Norvežan Sigmund Ruud 81 metrov daleč in postavil s tem nov rekord v skoku na daljavo.

Predavanje o narodnih manjšinah v Berlinu

(Od našega dopisnika v Berlinu.)

Čitateljem »Jugoslovana« je že znano, zakaj Nemci nad eno leto niso prav nič govorili ne pisali o svojih rojakih v Italijanski državi — Ko se je bil Schober vrnil iz Rima, je prinesel v žepu posebno pogodbo z Mussolinijem, katere vsebina še danes ni dovolj znana. Ker so Nemci v Rimu dvomili o vrednosti te pogodbe, je prišel Schober tudi v Berlin in je tu vse merodajne kroge povsem potolažil. — Facit vsega tega je bil: popoln molk Nemcev o rojakih v južnem Tirolu. Eno celo leto so Nemci molčali in upali, da bo Mussolini omilil usodo nemških novih državljanov, — toda po enem letu so Nemci spoznali, da so se prevarili. In z ogorčenostjo so začeli zopet govoriti in govorijo z odkrito besedo, kako so bili varani.

Pred par tedni je prišel z Dunaja vodja nemške manjšine južnega Tirola pater Innerkofler z Dunaja ter v družbi z mladim Ingomarjem Verhouzem — ki je 17 mesecev prebil v laških ječah — veličasten shod v tukajšnjem inženjerskem društvu. Velika dvorana je bila nabita odličnega občinstva in veliko ljudi je moralo oditi. — In častitljivi sivolasi pater je začel s tresočim glasom:

»V imenu Domovine govorim Vam tukaj, pa tudi na posebno prošnjo Slovencev in Hrvatov, ki pod italijanskim gospodstvom še huje trpijo nego mi južni Tirolci. S surovo silo uničuje Italija mnogostoletno kulturo... Mi smo vedeli, da se tudi po prijateljski pogodbi ne spremeni nič na bolje, kajti mi poznamo italijansko miselnost od nekdanjega sem. Celo leto smo molčali. Prav nič se ni med tem spremenilo na bolje. — Toda nam je mogoče pomagati! Južni Tirol je mogoče rešiti za nemstvo, — in ako ne, bo to krivda nemškega naroda.

In na to je začel slikati trpljenje nemškega naroda pod fašistično Italijo v tako živi besedi, da so poslušalci škripali z zobmi. — Osemnajst milijonov Italijanov ne zna ne čitati ne pisati, ali nemški otroci morajo hoditi v italijanske šole... Poprej smo imeli nad 400 ljudskih in mešanih šol, danes nimamo niti ene. Naši otroci smejo v šoli učiti se in peti fašistične pesmi edino v laškem jeziku. In tako se v resnici nič ne uči, nič se ne nauči. Celo zasebe, pouk je strogo prepovedan. — Kjer žive Slovenci, je še mnogo huje. Učitelji so tam slovenskim otrokom v usta pljuvali, nedolžnim otrocičem so z iglo jezike zbadali. A ljub temu in zato danes kričimo — semu kulturno svetlo. Mi se ne udamo — ne udamo se!

Na to je nadaljeval s podrobnim opisom trpljenja nemškega naroda pod fašističnim terorjem, našteval je konfinacije na pustih otokih, konfinacije in smrt dr. Noldina, in je sklenil s pozivom vsega Nemstva: Ne zapustite nas, prihajajte k nam, ali govorite povsod nemški, da bo ljudstvo čulo svoj jezik od vas vseh, ki mu boste govorili v jeziku Andreja Hoferja.

Na to je mladi Verhouz govoril o krasotah južnega Tirola, o njegovem ljudstvu, o njegovih šolah in navadah itd. in nad 150 slik jim je pokazal s svojim aparatom.

Neizmerno ogorčenje proti italijanskemu terorju sta govorila izšla. Posledice se bodo poznale. — In tako gre in se širi propaganda za nemški Južni Tirol. V nemških vladnih krogih, v vseh krogih nemške inteligence so padli vsi c' ziri, kar se pozna tudi že v nekaterih vodilnih listih.

Posebno pa smo zadovoljni, da je pater Innerkofler govoril tudi o Slovencih in Hrvatih v Italiji. Govoril je o naših mučenikih od Gortana dalje, govoril o uničevanju našega naroda in našega gospodarstva.

Rimska pomorska pogajanja in Nemčija

Nemčija se boji, da bi ji sporazum med Francijo in Italijo utegnil škoditi pri razorožitvi na kopnem - Daljši razgovor med Hendersonom in nemškim poslanikom v Rimu - Optimizem v uradnih krogih glede uspeha rimskih pregovorov

Rim, 27. februarja. v. Kakor je bilo že javljeno, so se rimska pogajanja pričela že včeraj zjutraj. Henderson in Alexander sta se pred pričetkom pogajanj odpeljala z avtomobilom na kratek izlet. Tik pred 11. pa sta se oglasila v palači Chigi, kjer sta ju že pričakovala zunanji minister Grandi in mornariški general Sirianni. Henderson in Alexander so spremljali izvedenci Craigie in Selby ter poslanik Graham. Najprej sta se sestala Alexander in Sirianni, ki sta razpravljala o tehničnih vprašanjih, ki jih vsebuje pomorski pakt. Henderson in Grandi pa sta izmenjala ideje o drugih vprašanjih, ki jih londonska konferenca ni rešila in ki so v zvezi z italijansko-francosko-britanskimi pogajanj. Hendersonov sestanek z Grandijem je trajal 1 uro in četrt.

Popoldne ob 16. je bil sprejem pri ministrskem predsedniku. Mussolini je sprejel Alexandra in Hendersona. Pri sprejemu pa sta bila prisotna tudi Grandi in Sirianni. Govorili so 1 uro o načrtu pomorskega sporazuma.

Med tem so angleški in italijanski izvedenci v palači Chigi nadaljevali svoje delo. Diskusije so trajale do večera. V zvezi z njihovimi domenki so se Grandi, Henderson, Sirianni in Alexander zvečer spet sestali. Takšen je bil pitek večeršnjih pogajanj. Merodajni krogi so sila rezervirani.

Zvečer je zunanji minister Grandi priredil večerjo na čast Hendersonu in Alexandru. Udeležile so se je vodilne rimske osebnosti.

Komentarji, ki so jih objavili današnji listi, so zelo umerjeni. Značilen je komen-

tar lista »Giornale d'Italia«, ki pravi med drugim: »Medtem ko se britanska ministra lojalno pogovarjata z našimi ministri in v družbi svojih izvedencev o pomorskem problemu, bomo skrbno pazili, da jih ne bomo motili in da ne bomo razburjali z našimi komentarji njih dobro voljo, ki so jo pokazali pri razgovorih. V takšnih okoliščinah eksperimentalna rezerviranost fašističnega tiska ni samo znak uljudnosti, marveč je tudi oportuna priča discipline fašističnega tiska, ki se zaveda pomena tega vprašanja, ki je bistveno politično in ki na tak način tolmači resne misli javnega mnenja, ki pričakuje od teh pogajanj praktičnih in pred vsem konkretnih rezultatov.

Newyork, 27. februarja. n. Nemški poslanik Pritwitz je službeno posetil ameriškega zunanjega ministra Stimsona ter mu izrazil bojazen Nemčije, da bi sporazum med Francijo in Italijo mogel škoditi Nemčiji pri razorožitvi na kopnem. Stimson je izjavil, da podrobno o zadevi ni informiran. Nemški poslanik mu je ugovarjal, češ da ga je o pogajanjih informiral francoski poslanik Claudel. Stimson je dejal, da tudi Claudel sam ni bil podrobneje poučen. Tudi angleški poslanik sir Ronald Lindsay je prijavil svoj poset pri Stimsonu.

Rim, 27. februarja. n. Henderson in Alexander sta se davi odpeljala v Villa Dosse. Henderson je nato v britanskem poslanstvu sprejel nemškega poslanika v Rimu von Schuberta, s katerim se je dalje časa razgovarjal. Pogajanja med angleško in italijansko delegacijo so se danes dopoldne

z naglim tempom nadaljevala. Ob pol 10. so se zbrali v palači Chigi italijanski delegatje in del angleških. Ob 10. je prispel britanski zunanji minister Henderson. Henderson je imel daljšo konferenco z Grandijem. Govorila sta zelo izčrpno o političnih vprašanjih. Ta sestanek je trajal eno uro in četrt. S tega sestanka je italijanski zunanji minister odšel k ministrskemu predsedniku Mussoliniju in imel z njim prav tako dolg razgovor.

Med tem so se v palači Chigi nadaljevali razgovori med pomorskimi izvedenci. Te razgovore sta vodila prvi lord britanskega mornariškega admirala Alexander in italijanski mornariški minister Sirianni.

Okrog poldneva so odšli vsi člani obeh delegacij v Tivoli, kjer je njim na čast italijanska vlada priredila kosilo. Zvečer pa je angleški poslanik sir Graham priredil večerjo na čast obeh delegacij. Politični krogi komentirajo z velikim poudarkom okolnost, da na večerjnji večerji, ki jo je priredil Grandi na čast angleški delegaciji, ni bilo zdravje.

Italijanski listi tudi danes popoldne niso objavili nikakih podrobnosti o razgovorih. Prav tako rezervirani so uradni krogi, ki so izdali objavo, da ne drži nobena kombinacija, kar so jih doslej o rezultatih pogajanj iztuhali novinarji. Pogajanja so absolutno tajna. Listi vedo le povedati, da vlada na obeh straneh optimizem. Politični krogi napovedujejo, da se bodo pogajanja nocoj v glavnem zaključila, ker namerava britanska delegacija jutri zapustiti Rim in se preko Pariza vrniti v London.

Rezultati konference o brezposelnosti v Jugoslaviji

Izjave posameznih zastopstev - Stališče zastopnikov delavstva - Za gospodarski odbor, ki bi vodil borbo proti brezposelnosti

Beograd, 27. februarja. AA. V ministstvu za socialno politiko in narodno zdravje je bila 25. in 26. t. m. druga konferenca o vprašanju brezposelnosti naših delavcev doma in v inozemstvu. Konferenci so prisostvovali predstavniki naših gospodarskih ministrstev, gospodarskih korporacij in delavskih ter delodajalskih organizacij. Konferenca je imela posvetovalni značaj. Na njej so se poleg vprašanja brezposelnosti obravnavala vsa ostala gospodarska vprašanja, ki so s tem v zvezi. Konferenco je otvoril minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Nikola Preka. Pozdravil je predstavnike vseh korporacij in organizacij, ki so pokazale dobro voljo pomagati ministstvu za socialno politiko in narodno zdravje pri reševanju vprašanja brezposelnosti.

Konferenci je predsedoval načelnik ministrstva za socialno politiko in narodno

zdravje Dušan Jeremić, ki je v svojem govoru naglasil pomen konference ter orisal njen delokrog. Generalni tajnik centrale industrijskih korporacij Djoka Čurčin je naglasil v svojem govoru, da po podatkih delodajalcev pri nas niso bile zmanjšane delavske plače. Zahteval je tako gospodarsko politiko, ki bi omogočala izhod iz dosedanje gospodarske krize. Predstavnik delavskih organizacij Živko Topalović je ugotovil, da pri nas nimamo popolnoma točnih statističnih podatkov o brezposelnosti. Po njegovem mnenju znaša število brezposelnih okoli 100.000. Dalje je govoril o vprašanju borz dela ter dejal, da je število borz premajhno in da bi bilo treba ustanoviti več borz ter jim dati sredstva in večjo avtoriteto. Nato je dr. Topalović omenil, da v naših bankah leži do 2 in pol milijarde neangažiranega kapitala in to že tri leta. Moralo bi se pristopiti k

energičnemu angažiranju kapitala. Predlagal je, da se osnuje gospodarski odbor predstavnikov bank, gospodarskih organizacij in predstavnikov delavcev, ki bi vodil borbo proti brezposelnosti.

Predstavnik ministrstva za zgradbe in spektor Maslač je dejal, da bi ministstvo za zgradbe rade volje zaposlilo večje število delavcev, toda to zavisi od sredstev. Predstavnik ministrstva za kmetijstvo Miletić je opisal delo ministrstva na polju notranje kolonizacije. Načelnik ministrstva za gozdove in rudnike Belančić je poročal o stanju rudnikov pri nas in dejal, da se po statističnih podatkih vidi, da pri nas ni mnogo brezposelnih rudarjev, toda mnogi delajo v mesecu samo 14 ali 15 dni.

Nato je bila konferenca končana. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje bo proučilo referate ter pred drugo konferenco izneslo svoje stališče.

Nemški odgovor na proglas franc. intelektualcev

»Sestanite se z nami, da se skupno posvetimo delu za ustvaritev nove Evrope«

Berlin, 27. februarja. d. 199 nemških pisateljev, umetnikov učenjakov je odgovorilo na proglas, ki so ga pred kratkim izdali francoski pisatelji, umetniki in učenjaki za mir v Evropi potom nemško-francoskega sporazuma. Odgovor se glasi: Z globokim zadovoljstvom smo izvedeli, da hočete mirno Evropo in da stremite za uresničenjem tega cilja s sporazumom med našimi državama. Nemškemu narodu so natovorjena duševna in materialna bremena, ki jih narod občuti kot krivične. Ne govorimo o tem, da bi sodili ali da bi trpljenje obeh narodov medsebojno obračunavali, temveč da bi dosegli osnovo za resnično spravo. Vabimo francoske intelektualce, da se z nami odkrito in brez pridržkov posvetujejo o sredstvih, s katerimi moremo priti do resnične poravnave in miru. Sestanite se z nami, da se skupaj posvetimo visoki nalogi: Ustvaritev nove Evrope.

Podpisali so to poslanico med drugimi: prof. Georg Bernhardt, Heinrich Mann, Thomas Mann, Jakob Wassermann, Theodor Wolf, Arnold Zweig, Bernard Kellermann in drugi.

Konferenca o trgovini z žitom

Beograd, 27. februarja. AA. Mednarodni kmetijski zavod v Rimu je sklical 26. marca pripravljeno konferenco za razpravljanje o svetovni trgovini z žitom. Kakor je bilo že objavljeno, bodo na dnevnem redu te tri glavne točke:

1. mednarodna organizacija kmetijskega pridelovanja;

2. mednarodna organizacija kreditov za kulturo žitaric;

3. mednarodna organizacija za prodajo žitaric.

Na to konferenco so povabljene vlade vseh držav, ki pridejo v poštev. Našo državo bodo zastopali razen stalnih članov tega zavoda tudi strokovnjaki ministrstva za kmetijstvo.

Novo Bethlenovo potovanje v inozemstvo

Budimpešta, 27. februarja. n. Predsednik madjarske vlade odputuje koncem meseca marca ali pričetkom aprila v Rim in Pariz. Madjarska politična javnost pripisuje temu potovanju veliko važnost tako z gospodarskega kot političnega stališča. — Bethlenovo potovanje je predvsem v zvezi z ureditvijo gospodarskega položaja Madjarske. V Italiji namerava doseči, da bodo tam izvršili svojo obljubo in se obvezali pokupiti ves prevešek madjarskega žita. Obenem pa namerava pripraviti italijansko vlado do tega, da bo podpirala Madjarsko pri najetju posojila. V Pariz pa bo Bethlen odpotoval zato, da izposluje ratifikacijo haaškega sporazuma. Brez ratifikacije tega sporazuma namreč Madjarska ne more dobiti posojila.

Budimpešta, 27. februarja. AA. MTI sporoča glede trditve raznih listov, da bo predsednik vlade Bethlen v kratkem odpotoval v zapadno Evropo, da Bethlen ne namerava nastopiti potovanja v inozemstvo in da vse take vesti ne odgovarjajo resnici.

Za državo

»O hierarhiji naših vrednot« je naslov uvodnika, ki ga je objavil G. Anton Lajovic v najnovejši številki »Ljubljanskega zvonca« in ki zasluži, da bi ga prečital prav vsak naš javni delavec. V uvodniku so misli in konstatacije, ki so naravnost odločilne važnosti za ves naš bodoči razvoj. Ne na zadnjem mestu pa je med njimi tudi konstatacija, da smo pred in med vojno pravilno gledali in nazirali na avstrijsko državo, da pa ni naš pogled na državo tako pravilen tudi po preobratu.

Pred vojno je bilo samo po sebi razumljivo, da ni imel naš inteligent nobenih simpatij do avstrijske države in njenih uradov in da je bil nasprotno tem bolj zadovoljen, čim večje neumnosti bo delal avstrijski birokrat, ker bo tako čim prej konec nesvobodnih dni. Kajti nekaj čisto tuje in v Slovenici sovražnega je bila nemška avstrijska državna uprava, ki bi bila najbolj srečna, če bi mogla z enim zamahom spremeniti vse Slovence v Nemce. S padcem Avstro-Ogrske pa je nastala svobodna jugoslovanska država, ki je imela in ima le en namen, da čim bolj razvije vse sile Slovencev, Hrvatov in Srbov in da vsem njim z zjedinenjem zagotovi politično, gospodarsko in kulturno svobodo.

Kakor noč in dan, tako se je razlikoval cilj in namen jugoslovanske države od bivše avstro-ogrške, zato pa bi se moralo tudi enako kardinalno spremeniti naziranje slovenskega inteligenta in vseh slovenskih ljudi na državo. Čim manj je bila ta pred preobratom simpatična našim ljudem, tem bolj jim je morala postati simpatična po preobratu. V isti meri, v kateri so se nekateri ponašali pred osvobojenjem s svojim defetizmom, bi morali po osvobojenju blesteti s svojim absolutno zadržanim stališčem. To je bila dolžnost, ki je nastala takoj s preobratom in ki se je večala, čim težje so bile porodne bolečine nove države. Ta dolžnost je bila tako velika, da bi moral vsak Jugoslovjan storiti še nekaj več ko svojo dolžnost do države in da bi morali vsi tekmovali le v tem, kdo bo več storil za državo.

Ni pa treba naglašati, da ni bilo te tekme in da se mnogi ljudje sploh niso zavedali svoje dolžnosti do nove države. Nekateri so celo mislili, da ima dolžnost sploh samo država in da mora ta dajati in samo dajati in to čim več in v čim obilnejši meri. Le malo ljudi pa se je potrudilo, da bi premislili tudi o tem, kje naj država jemlje sredstva, da bo mogla dajati. To neprijetno vprašanje so kar odklanjali in ga puščali nerešeno.

Baš v tem pa je glavni vzrok vseh naših neuspehov v povojni dobi. Kajti država je samo to, kar naredi iz nje njeni državljani. Če ti znajo ali nečesto delati za državo, potem ta tudi ne more napredovati in dati svojim državljanom tega, kar bi si želeli. V zadnjih posledicah je zato delo za državo le egoistično delo, ki pa ima v sebi plemenite nagibe. In to delo bi moral vendar že enkrat vršiti vsak Jugoslovjan in v najizdatnejši meri.

Če smo se preje ob vsaki priliki spraševali, kaj škoduje avstro-ogrski državni misli, tako bi se morali sedaj spraševati, kaj je v korist jugoslovanske državi misli. Če bi to vedno vršili, se ne bi nikdar naše strankarstvo razpaslo do te ostrote, da je že ogrožalo državo samo, temveč vsa naša notranja nasprotja bi ostala v mejah, ki jih zahteva ozir na celoto. Pa tudi v vseh naših drugih zastopih bi ta kategoričen ozir na blagor države hipoma zboljšal vse gospodarstvo in dosegli bi tudi to, da bi se državno in avtonomno gospodarstvo izpopolnjevalo v skupnem delu za napredek prebivalstva.

Predvsem pa bi dosegli to, da bi se vsi politiki in javni delavci zavedali, da so vsa javna mesta le zavoljo javnosti in ne zaradi večjega ali manjšega blagra tega ali onega politika. Pa tudi politike same bi vse drugače cenili in sodili. Če bi imeli vedno le pred očmi interes celote, bi tudi postavljali na odlična mesta le politike, za katere bi bili prepričani, da po svojem značaju in svojih sposobnostih res spadajo na ta mesta. Nikdar ne bi odločevali tako nevažni ozir, da bi kdo prišel na uplívno mesto le zato, ker ga je priporočala njegova strankarska pripadnost. Vsa čast tej pripadnosti, toda šele potem, ko je kvalifikacija dokazana.

Je naravnost temeljne važnosti, da se vsi brez izjeme pričenmo zavedati važnosti dela za državo. Je pa sedaj tudi možnost, da začnemo to delo vršiti, ker 6. januar je odprl vrata na stežaj za to delo. Vedno za-

Atentat na samostan v Sv. Križu pri Gorici

Tri eksplozije na vrtu in v notranjosti samostana — Atentat demonstrativnega značaja

Gorica, 27. februarja. V. Včeraj se je z veliko naglico razširila po mestu novica, da so neznani teroristi izvršili bombni atentat na samostan ital. kapucincev pri Sv. Križu pri Ajdovščini.

V noči od srede na četrtek so neznanci, ki so precej dobro poznali samostan, prelezli samostansko ozidje in na eno izmed gred položili dve bombi, ki so ju zvezali z lunto. Nato so skozi pritlično okno vdrli v samostanski hodnik in po stopnicah v prvo nadstropje. Pred nekimi vrati so položili tretjo bombo z zelo dolgo lunto. Prižgali so lunto in stekli spet na vrt. Prižgali so tudi tam lunti obeh bomb in spet zbežali preko zidu v noč.

Tik pred 0:30 ponoči je zagrmela prva bomba v samostanu, takoj za njo druga in tretja na samostanskem vrtu. Hipoma so bili kapucini pokoncu. Prijor Lovrenc, porodu Furlan, in patri Izaija, Rafael, Zefirin ter vratar so po prvem strahu stekli iz samostana na ulico. Ljudje, ki so bili slišali eksplozijo, so se poskrili po zadnjih kotih svojih stanovanj in se niso prikazali na cesto. Kmalu so bili obveščeni karabinerji in ti so poklicali telefonično na pomoč gorško policijo.

Po naročilu iz Gorice so karabinerji takoj pričeli s preiskavo. Bombe so bile, kot so dognali, sestavljene takole: bomba, ki je eksplodirala v samostanu, je bila s smodnikom napolnjena steklenica, ki so jo

dobro zamašili in skozi zamašek napeljali lunto. Druge dve bombi sta bili docela slični prvi: dve stari avstrijski vojaški čutari polni smodnika. Ze takoj na prvi pogled so morali karabinerji ugotoviti, da je bil atentat demonstrativnega značaja in da atentatorji niso imeli namena povzročiti kakšno škodo ali ubiti kapucine.

Med tem so proti jutru prispeli z avtomobili iz Gorice k Sv. Križu gorški kvestor Modesti, komisar Trentadue in karabinerski kapetan Caedda, ki so uvedli sistematično preiskavo. Karabinerski oddelki so preiskali vso bližnjo in daljno okolico. Ustavili so zjutraj nebroj ljudi, jih preiskali in odgnali na karabinersko postajo. Nekatere so izpustili, druge pridržali, a napadalcev niso iztaknili. Se celo odtisov njihovih stopinj v samostanskem vrtu niso mogli prepoznati, niti najti. Preiskava se z veliko vneto nadaljuje.

Pred petimi ali šestimi leti so se slovenski patri iz Sv. Križa pri Ajdovščini morali izseliti. Samostan pa so zasedli italijanski kapucinci z Beneškega, iz Furlanije in drugih italijanskih pokrajin. V začetku zelo revni, so se kmalu vsled darežljivosti ljudi opomogli, na kar so pričeli uvajati v cerkvi in šoli italijanščino in to kljub odporu prebivalstva. Vsled te asimilacijske gorečnosti italijanskih menihov je tudi najbrže prišlo do sedanjega, le demonstrativnega atentata.

Kočljiva točka nemškega državnega proračuna

Stališče socialnih demokratov napram proračunu vojnega ministrstva še ni jasno

Berlin, 27. februarja. AA. Poslanska zbornica je včeraj odgovorila seje do prihodnjega tedna. Važni bodo sklepi proračunskega odbora, ki bo razpravljal o proračunu vojnega ministrstva. Stališče socialnih demokratov še ni jasno. Brez njihovega sodelovanja bo proračun tega ministrstva s prvim obromom za križarko »Be« ostal v manjšini. Neki krogi si prizadevajo,

da bi pripravili nemške nacionalne socialiste do tega, da se vrnejo v parlament. Ta pogajanja so bila zaenkrat brez uspeha.

Na včerajšnji seji je minister za prehrano v družbi s kmetijskimi poslanci Schlang in Schoeningen ostro napadel agitacijo narodnih socialistov na podeželju in jih imenoval agrarne diletante.

Spor med predsednikom Hooverjem in parlamentom

Washington, 27. februarja. AA. Spor med parlamentom in predsednikom Združenih držav Hoover se je ponovno poostil. Hoover je na podlagi pooblastil predsedniku Združenih držav vložil veto proti zakonskemu načrtu, ki sta ga sprejela zbornica in senat o takojšnji likvidaciji polic bivših bojevnikov. Načrt je bil ponovno predložen zbornici, ki pa ga je sprejela po skrajšanem postopku.

Letalska konvencija med Anglijo in Grčijo

Atene, 27. februarja. AA. Ministrstvo za promet je podpisalo konvencijo z angleško letalsko družbo glede prometa angleških letal med Anglijo in Indijo. Razpravljajoč o tem prometu in o teh konvencijah, prinašajo grški listi izjave nekaterih diplomatov in državljanov, ki pravijo, da bo ta britska letalska proga čez Balikan lahko nenavadno dobro služila interesom balkanskega prometa. S to konvencijo daje Grčija angleškemu letalstvu na razpolago dve potrebni zemljišči za zgraditev letališč in pomožnih letalskih postaj.

Angleška preiskovalna komisija za Malto

London, 27. februarja. AA. V spodnji zbornici je finančni minister Snowden odgovoril na zadnjo interpelacijo, da predsednik vlade MacDonald ni mogel sprejeti malteškega odposlanstva, ki mu načeljuje lord Strickland. Odposlanstvo se sedaj nahaja v Londonu. Pač pa bodo imela vsa malteška pristanišča priliko, da obrazložijo svoje zahteve posebni preiskovalni komisiji, ki se napoti na Malto čimprej. Finančni minister je naposled pozval poslance, naj ne sprejmejo tega odposlanstva.

Politični krogi tolažijo ta odgovor zastopnika vlade kot njen odločen sklep, da ne sprejme lorda Stricklanda.

Izstop iz angleške delavske stranke

London, 27. februarja. AA. Sin bivšega ministrskega pr. dsednika Baldwina Oliver je včeraj izstopil iz delavske stranke ter se pridružil Moslejevi skupini, ki šteje 4 poslance.

Velik uspeh londonske industrijske konference

London, 27. februarja. AA. Trgovski zaključki na industrijski razstavi v Londonu in v Birminghamu so kljub veliki svetovni krizi nadkrilili vsa pričakovanja. Naročila so znano večja kot preteklo leto.

Tekstilna industrija, ki je nameščena v White City, je prejela naročil za 3 milijone funtov sterlingov. Industrijsko razstavo je posetilo toliko inozemcev kakor še nikoli.

stopati državne interese, to je recept jugoslovanskega napredka in tudi čisto egoistično pravilo, kako pride vsak Jugoslovjan do blagostanja. In ker vsi to hočemo, se ravnamo tudi po tem enostavnem, a tako jasnem receptu.

Bivanje admirala Guéprattea v Beogradu

Beograd, 27. februarja. I. V teku današnjega dne nista g. in ga. Guépratte nikamor šla, temveč sta ostala skoro ves čas v hotelu. Admiral je sprejel več bojevnikov, znancev iz Biserte, s katerimi se je dalje časa prijateljsko razgovarjal. Go. Guépratte je posetilo nekaj zastopnic beograjskih humanitarnih in kulturnih društev. Popoldne okrog 4. sta se admiral Guépratte in Gospa odpeljala v mesto in pri tej priliki posetila nekatere kulturne in humanitarne ustanove. Nocoj bosta oba gosta prisostvovala predstavi v narodnem gledališču.

Audijenca našega dunajskega poslanika pri kralju Zogu

Dunaj, 27. februarja. AA. Jugoslovanski poslanik dr. Grga Andjelinić je bil v spremstvu prvega tajnika poslanstva dr. Stanka Erhartića danes dopoldne sprejet v audijenco pri kralju Zogu. Ob tej priliki je poslanik Andjelinić izjavil kralju Zogu čestitke Nj. Vel. kralja Aleksandra radi srečne rešitve o priliki atentata in žalosti Nj. Vel. kralja radi smrti majorja Topolaja. Nj. Vel. kralj Zogu je ljubeznivo sprejel g. dr. Andjelinića, s katerim se pozna že od prej.

Koncert učiteljskega zbora iz Ljubljane v Beogradu

Beograd, 27. februarja. I. Pevski zbor učiteljev in učiteljic iz Ljubljane pride v Beograd, da tu pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije priredi dva velika koncerta. Prvi koncert bo 4. marca v veliki vseučiliški dvorani za šolsko mladino, a drugi koncert bo 5. marca v poslopju narodnega gledališča.

Protest gostilničarjev Savske banovine proti teroristom

Zagreb, 27. februarja. k. Na poslednji seji odbora Udruženja gostilničarjev Savske banovine je odbornik Mihovil Tomac iz Koprivnice ostro obsodil slugo udruženja Josipa Miklavčiča, ki je sodeloval pri bombnih atentatih neposredno tik pred prihodom Nj. Vel. kralja v Zagreb. Upravni odbor Udruženja gostilničarjev Savske banovine je prav tako ostro obsodil to sramoto ter po Tomacovem govoru skupno s predsednikom vstal in trikrat vzviknil: »Živel vzhodni kralj Aleksander Prviti«

Pariška žitna konferenca

Pariz, 27. februarja. AA. Odbor, ki razpravlja o presežkih nadprodukcije žita v vzhodnoevropskih državah, je imel danes dopoldne sejo, na kateri je odgodil zasedanje na jutri dopoldan bo 10. Danes ob 17. so se sestali člani redakcijskega odbora za poročilo, ki naj se sprejme jutri na plenarni odborovi seji. Odbor je posebej proučil neparirane olajšave za izvoz žita iz vzhodnoevropskih držav, tako carinske, uzanice, uvajanje tovornih listov, ki naj bi imeli značaj vrednostnih papirjev, ustanovitev urada za izvoz žita in organizacijo garancij. Jugoslovanski delegat Teodorović je izjavil, da soglaša z vsemi konkretnimi neparirskimi olajšavami, ki naj se dajo državam, toda izrazil je mnenje, da to ne more zamenjati preferenčnega sistema. Vprašanje izvoznih nagrad ovira sistem maksimalnih ugodnosti. Nato so delegati Madjarske, Rumunije in poljski opazovalci podali izjave o organizaciji izvoza žita v svojih državah in o vprašanju kakovosti pšenice.

Drobiž z vsega sveta

Wellington, 27. februarja. AA. Na otokih Fidži so divjali silni viharji, ki so porušili med drugim svetilnik v Niduju. V povodnji in v viharju je izgubilo življenje 230 oseb.

Manchester, 27. februarja. AA. Tu je pričelo delati več bombažnih predilnic, ki so ustavile pred nekaj meseci delo. Zadnje čase so prejele te predilnice več velikih naročil iz Indije.

London, 27. februarja. AA. Pod predsedstvom lorda Cecilia se je davi sestal v Londonu odbor Društva narodov, da razpravlja o odpravi suženjstva v Liberiji.

London, 27. februarja. AA. Privatni tajnik vsakokratnega londonskega župana sir William Soulsby je po 56 letnem službovanju odstopil. Star je 82 let in znana osebnost londonskega mesta.

Stockholm, 27. februarja. AA. Švedsko društvo francoske umetnosti je pod predsedstvom princa Evgena priredilo razstavo modernih francoskih slikarjev.

Praga, 27. februarja. AA. »Narodni listi« poročajo, da bo posetilo mednarodno kolonialno razstavo v Parizu 40.000 Čehov. Razstavo otvorijo meseca maja.

Pariz, 27. februarja. AA. Iz Smirne poročajo: Višje sodišče v Eskiserifu je razveljavilo obsodbo prvostopnega sodišča, ki je obsodilo nekaj novinarjev v Smirni zaradi pisanja proti vlad.

Pariz, 27. februarja. AA. Havas poroča iz Adis-Abebe: Abesinska kraljica je srečno poročila.

Monakovo, 27. februarja. AA. Na avstrijskem Tirolskem so snežni plazovi porušili 3 hotele in 32 hiš. Dve osebi sta bili ubiti in 12 ranjenih.

Newyork, 27. februarja. AA. Listi »Morning Word«, »Eving Word« in »Sunday Word« so prešli v lastništvo sindikata ScrippsHoward. Pogodbo so podpisali vsi trije bratje Pulitzer, čim je sodišče izreklo, da oporoka pokojnega Josepha Pulitzerja ne izključuje prodaje teh listov.

Darmstadt, 27. februarja. AA. Socialisti so predložili hessenskem deželnemu zboru resolucijo, v kateri zahtevajo, naj tvornice avtomobilov »Opel« ukinejo nadure.

Dunaj, 27. februarja. AA. Krsto albanskega majorja Topolaja so prepeljali na kolodvor. Truplo prepeljejo najprej po železnici v Italijo, od tam pa po morju v Albanijo.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 27. februarja. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Vetrovno vreme s padavinami, zlasti v severnih Alpah. Temperatura malo nad ničlo. Napoved za jutri: Začasno zboljšanje, podnevi južno vreme.

Študijsko zaposlevanje tehnikov med počitnicami

Beograd, 27. februarja. AA. Zveza jugoslovanskih tehnikov se je preko študentskih in industrijskih organizacij pogajala s študenti v Romuniji in Češkoslovaški o tem, da bi za šolskih počitnic jugoslovanski tehniki študirali na Češkoslovaškem in Romunskem v industrijskih podjetjih, češkoslovaški in romunski študentje pa v jugoslovanskih. Pogajanja ugodno potekajo in je upati, da se bo ta misel že letošnje počitnice lahko uresničila.

Napredovanja

Beogra, 27. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na predlog ministra za promet v soglasju s predsednikom ministrskega sveta postavljen za uradnika v 4-a-I, pri železniški direkciji v Ljubljani Josip Tičar, dozdaj 4-I, za uradnika II-2-b na železniški postaji Smederevo Franc Kasper, dozdaj v Mariboru.

Za pomoč brezposelnim v Guštanju

Beograd, 27. februarja. I. Danes sta prišla v prometno ministrstvo in v vojno ministarstvo tajnik zveze kovinskih delegatov Dravske banovine dr. Viko Vrankeš in glavni tajnik zedinjene delavske zveze Krekič. Posredovala sta na pristojnih mestih, naj bi se pomagalo delavcem, ki jih je odpustila jeklarna grofa Thurna v Guštanju, oziroma da bi se tovarni sami odstopilo kakšno delo, ker je morala tovarna zaradi pomanjkanja naročil odpustiti preko 200 delavcev. Na pristojnih mestih so se pokazali pripravljeni, da ustrezajo prošnji. Obljubili so, da si bodo prizadevali jeklarni preskrbeti naročila, da bi brezposelni delavci prišli zopet do zaslužka.

Nove velike količine ameriške pšenice na trgu

Newyork, 27. februarja. d. Zvezni farmerski urad je sklenil, da bo v teku 4 mesecev prodal v inozemstvu četrtino svojih zalog pšenice, t. j. 85.000.000 bushelov, ki so v pristaniščih Atlantskega in Pacifičnega oceana ter Mehikanskega zaliva. V neki oficijelni izjavi se poudarja, da se bo pšenica zato prodala, da se izprazni skladišča za bodočo letino. Ne gre pa nikakor za kak dumping ali za kako tlačjenje cen navzdol. Na žitni borzi so ta sklep smatrali za prvi korak k likvidaciji velikanskih ameriških pšeninskih zalog. Cena je padla za približno 2 in pol dolarja pri bushlu. Šele proti koncu borze so si tečaji nekoliko opomogli.

Gandhi nadaljuje razgovore s podkraljem

New Delhi, 27. februarja. AA. Po današnjem sestanku z indijskim podkraljem je Gandhi izjavil, da se bodo pogajanja nadaljevala.

Govorice o prelomu teh pogajanj so brez osnove.

New Delhi, 27. februarja. AA. Po sestanku z indijskim podkraljem je Gandhi povabil k sebi dva izmed osmih delegatov, ki so se udeležili konference o Indiji v Londonu. Z Gandhim se sestane še ta teden. Gandhi ostane v New Delhiju še nekaj dni in bo predsedoval seji izvršilnega odbora indijskih nacionalistov.

Iz ljubljanskega občinskega proračuna

Visoko število aktivnega in upokojenega osebja — Najemnine v mestnih hišah dajejo letno 2-4 milijona Din — Nova gradbena posojila v znesku 18 milijonov Din - 24 milijonov za novo carinarnico

Ljubljana, 27. februarja. Včeraj smo poročali o splošnem pregledu osnutka proračuna ljubljanske mestne občine za l. 1931. Danes prehajamo k potankostim.

Prejemki mestnih uslužbencev

Prejemki aktivnega osebja

Vseh mestnih uslužbencev je 452 (lani jih je bilo 438), upokojencev pa 168 (lani 164).

Največ uslužbencev odpade na mestni sklad, in sicer na splošno mestno upravo 134, na poslopja in zemljišča 3, na mestne davščine 87, na ceste, ulice in trge 15, na socialno politiko 8, na zdravstvo 24, na šolstvo 44, na prenos delokrog 11 in na raznoterosti 15, skupaj torej 341.

Pri poedinah mestnih podjetjih je zaposlenih: pri klavnici 14 oseb, pri vodovodu 12, pri elektrarni 53, pri plinarni 14, pri pogrebem zavodu 7, pri zastavljalnici 6 in pri pripravi 5, skupaj torej z onimi pri mestnem zakladu 452 oseb, ki prejema letno 13-7 milijona dinarjev plače.

Prejemki upokojencev, vdov in preskrbovancev

Največ upokojencev odpade na mestni sklad, in sicer na splošno mestno upravo 107 in na mestne davščine 37. Na mestno klavnico odpade 3, na mestni vodovod 4, na elektrarno 10, na plinarno 4, na pogrebni zavod 2 in na zastavljalnici 1. Skupaj je vseh upokojencev, vdov in preskrbovancev 168, ki prejema letno 3-3 milijona dinarjev. Celokupni osebni izdatki znašajo torej 17 milijonov dinarjev.

Splošna mestna uprava

Zupanova plača se poviša od letnih 96.000 dinarjev na 120.000 Din. Na plače in draginske doklade uslužbencem po posebnem izkazu odpade 4-6 milijona dinarjev. Za predvidena nova službena mesta, in sicer za strojnika cestnega parnega valjarja, za zdravnika in 2 sestrice pomočnici je določenih 96.368 Din. Redna napredovanja in prevečanja uslužbencev po novi službeni pragmatiki bodo zahtevala nad pol milijona dinarjev, pokojnine in poskrbine pa po posebnem izkazu 2-4 milijona dinarjev. Za stvarne potrebščine je določenih 1-5 milijona dinarjev.

Mestna poslopja in zemljišča

Za vzdrževanje mestnih poslopij in zemljišč je določenih 3-4 milijona dinarjev. Od dohodkov odpade največ na najemnine v mestnih hišah v znesku 2-4 milijona dinarjev.

Vzdrževalnina v znesku od 100.000 do 542.000 dinarjev je določena za magistratno poslopje, za hišo v Sredini št. 8, za hišo na Dunajski cesti št. 62, za hišo za Bežigradom, za kolonijo 16 zaslihih stanovanjskih hiš na Vodovodni cesti, za hišo ob Jegličevi cesti št. 10, za hišo v Švabičevi ulici št. 15 in za ljubljanski grad.

Občinske davščine in takse

Občinske davščine, takse in drugi dohodki bodo dali po proračunu 36-6 milijona dinarjev (lani 32-7). Od tega odpade na doklade na državne davke 7-2 milijona dinarjev, ostanek pa na občinske davščine, od katerih zavzemata najvišjo postavko občinska trošarina v znesku 12-6 in davščina na blagovni promet v znesku 7-3 milijona dinarjev.

Kakor smo že včeraj poročali, znašajo izdatki iz tega naslova 5-7 milijona dinarjev.

Občinska posojila

Za obresti in odplačevanje mestnih dolgov je določenih 6-3 milijona dinarjev, dočim znaša kritje 3 milijone.

Od skupnega zneska 6-3 milijona dinarjev je določenih za obrestovanje novih posojil 1-3 milijona Din. Najamejo se naslednja posojila: za regulacijo Ljubljane 2 milijona Din, za zgrad-

bo mostov 1-5, za napravo kanalov 3-5, za pravo magistratnega poslopja 1-4, za mehanizacijo cestne oskrbe 1-2, za nakup Heinricharjevega sveta ob Gosposvetski in Beiwisovi cesti 0-7, za zgradbo novega uradnega poslopja za mestni dohodarstveni urad 3, za nakup Vrhovčevega sveta za ureditev sejnišča 0-2 in za zgradbo nove šole v Svetokriškem okraju 5 milijonov dinarjev.

Ceste, ulice in trgi

Izdatki za ceste, ulice in trge znašajo 9-8 milijona dinarjev (lani 10-6). Od tega odpade na redno vzdrževanje 6-2, na čiščenje mesta 2-3, na razsvetljavo 0-7 in na plače in draginske doklade uslužbencem 0-4 milijona dinarjev. Od dohodkov v skupnem znesku 4-7 milijona Din odpade največ na doneske za vzdrževanje in uporabo cest, ki jih plačajo predvsem mestna elektrarna, vodovod in gradbena direkcija.

Socijalno skrbstvo

Za socijalno skrbstvo je določenih 5-1 milijona dinarjev. Od tega gre za starostno preskrbo: za redne in izredne podpore, obleko in obutev, oskrbo bolnikov na domu in v zavodih 1-7 milijona Din, za mestno zavetišče za onemogle 1-3 in za mladinsko skrbstvo: za redne in izredne podpore, obleko in obutev, za podpore za šolske potrebščine, za dnevna zavetišča, otroška igrišča, počitniške kolonije, oskrbo v zavodih, za rejnine, generalno varuštvo, za skrbstvo za dojenčke in za podpore sirotam padlih na Zaloški cesti 1-1 milijona Din.

Zdravstvo

Izdatki za zdravstvo so proračunani na 1-8 milijona Din. Na mestni fizikat odpade 0-5 milijona Din, na reševalno postajo 0-4, na osrednjo protituberkulozno ligo 0-1, na bolniško skrbne stroške 0-3, na ljudsko kopel 0-8, na letno kopališče ob Ljubljani 0-1, na kopališče na Taboru 48.000 in na kopališče v Mednem 30.000 Din.

Šolstvo

Izdatki znašajo 4-1 milijona Din, dohodki pa 0-5. Za znanost, umetnost in prosveto je določenih 0-6 milijona Din. Od tega odpade na podpore v znanstvene in kulturne namene 0-2 milijona Din, na Narodno gledališče 0-2, na Narodno galerijo 150.000 Din in na nakup slik 35.000 Din.

Prenesen delokrog

Izdatki znašajo 2-1 milijona Din. Od tega odpade na vzdrževanje državne policije 1-5, na poštarski urad pa 0-4.

Izdatki za mestno delavsko zavarovalnico: za bolniško in za starostno zavarovanje delavcev znašajo 0-6 milijona dinarjev.

Raznoterosti

Med raznimi izdatki v skupnem znesku 2 milijona Din je določenih za poklicno gasilstvo 0-5, za reprezentacijske stroške mestne občine 0-2, za vzdrževanje grobov in spomenikov 0-1, za tujski promet 0-1, za podpore raznim društvom in drugo 0-1, za doklade cerkvenikom in orglavcem 0-1, za pravoslavno cerkveno ob-

čino 80.000, za prostovoljno gasilsko in reševalno društvo 70.981 Din itd.

Izredni promet

Izdatki znašajo 46-5 milijona Din (lani 37 milijonov). Izdatki so le navidezno narasli, ker je med izdatki vnešenih 23-8 milijona Din za novo carinarnico, ki jo občina zgradi na račun kaldrminskega fonda.

6-odstotno obligacijsko in gradbeno posojilo

Izdatki za 6% obligacijsko posojilo znašajo 4-1, za 6% gradbeno in investicijsko posojilo 1-8 in za meščansko imovino 0-5 milijona Din.

Mestna podjetja

Izdatki za mestno klavnico znašajo 4-1 milijona Din, za mestni vodovod 6-5, za mestno elektrarno 13-7, za mestno plinarno 3-7, za mestni pogrebni zavod 2, za mestno zastavljalnico 0-4 in za mestno pripravo 1-5 milijona Din.

Kot smo že poročali, izkazuje proračun 97 milijonov 45.570 Din izdatkov, dohodkov pa 87.255.507 Din. Za primanjkljaj v znesku 9 milijonov 790.063 Din se bo najelo posojilo.

Lekarnar Sušnik predsednik Mestne hranilnice

Ljubljana, 27. februarja.

Danes ob 17. uri se je vršila seja novega upravnega odbora Mestne hranilnice, ki je bil izvoljen na četrtkovni seji ljubljanskega občinskega sveta. Izvoljen je bil za predsednika občinski svetnik mag. ph. Rihard Sušnik, za podpredsednika pa občinski svetnik g. Josip Turk. Člani direktorija so: prof. dr. Pavel Pestotnik, občinski svetnik Miroslav Urban; občinski svetnik Josip Olup; podžupan prof. Evgen Jare; in občinski svetnik dr. Miroslav Lukan. Odborniki: Andrej Belič, posestnik in gostilničar; občinski svetnik dr. Joža Bohinjec; občinski svetnik Ivan Dachs; občinski svetnik dr. Tomaž Klina; ravatelj Rude in kovin d.d. Evgen Lovšin; občinski svetnik dr. Josip Pipenbacher; tovarnar Anton Rojina; občinski svetnik Josip Rutar; občinski svetnik Pero Šterk; finančni inšpektor Albin Zajec in mesarski mojster Ivo Zan. Seja je bila končana že ob 18. uri.

Slovenski krožek na Dunaju

Je imel v nedeljo 8. februarja svoj četrti občni zbor v svojih lepih prostorih restavracije Fuchs na Mariabühelstrasse. — Predsednik Gabršček se je v nagovoru spomnil umrlega soustanovitelja dr. Zdravka Zwitterja in v počast njegovega spomina odredil tišino za dobo enega očenasa. Spomnil se je tudi umrlega vrlega dunajskega rojaka g. Vinka Krušiča. — Tajnik Toroš je prečital poročilo o delovanju v preteklem letu, na kar se je razvila kaj živahna debata o bodočem delovanju. — Po običajnih poročilih itd. je bil izvoljen soglasno novi odbor, ki se je takole sestavil:

Predsedstvo: Andrej Gabršček, Jakob Volk, prof. Anton Toroš. — Tajništvo: Srečko Toroš, Joža Nograšek. — Blagajništvo: Fran Blazina, gospa Roza Bock. — Knjižničarja: med. Rado Kopic in akademik Fran Ogris. — Gospodarnik Fran Kurinčič. — Odborniki: Ignac Dobrin, Franciška Podlipnik, Josip Schmeigert, Avguštin Suligaj, Anton Križnič. — Pregledniki: Valentin Širše, Krumpak Vincenc, Nagele Anton.

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanke jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duš ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mekke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvojnica Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 56

— Ustanovitelj in dosedanj predsednik Andrej Gabršček je bil soglasno izvoljen za častnega člana.

Slovenska jezikovna šola v dveh tečajih letos doslej dobro uspeva. Tu je poskrbljeno, da zanimanje ne bo ponehvalo, marveč rastle. Dolej je 24 učencev in učenek. — Poučuje koroški rojak g. Joža Nograšek.

Poleg okteta bo v kratkem začel svoje delovanje tamburaški zbor. Tamburice so že na poti iz Zagreba.

Po vzgledu koroškega večerac bo 8. marca tudi »primorski večer« s predavanjem in premnogimi skoptičskimi slikami. Morda bo s tem v zvezi tudi predavanje o enakih usodi južnotrolske nemške manjšine in enako bo veliko slik iz domovine Andreja Hoferja, borca za svobodo svojega naroda. — V aprilu bo »akademski večer« z večjim sporedom umetniške višine.

Slovenski Krožek na Dunaju ima svoje redne sestanke vsako nedeljo v svojih prostorih. Gostje so vedno dobro došli.

Občni zbor Ciril-Metodovih podružnic v Trbovljah

V ponedeljek se je vršil v mali dvorani tukajšnjega Sokolskega doma 36. občni zbor moške in ženske podružnice Ciril-Metodove družbe. Občni zbor je vodil predsednik g. Jože Letnik, ki se je ob otvoritvi spomnil treh med poslovnim letom umrlih članov gg. Molla Jožeta, Franchettija Franca in gđc. Kostanjšek Stefanije, katerih spomin so zborovalci počastili. Iz poročil namestnice vsled bolezni zadržane predsednice gđc. Čarge in tajnika g. Pavliča je razvidno, da sta podružnici kljub težkim prilikam, ki so v naši dolini nastale, tudi v tekočem letu z velikim uspehom vršile svoje nacionalno dolžnost. Marsikdo je napačnega mnenja, da je misija Ciril-Metodove družbe z nastankom naše narodne države zavržena, kar je pa povsem pogrešno, kajti družba se je poleg svojega temeljnega smotra posvetila z velikim uspehom karitativnemu delu med najrevnejšimi med revnimi — med bedno in siromašno rudarsko dečo.

Gospod Kos Mirko je podal blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je imelo društvo Din 15.788-95 dohodkov, kateri znesek je v večini porabilo v zgoraj navedene namene.

Učitelj g. Suligaj je pregledal blagajniško poslovanje ter ga našel v polnem redu, radi česar je predlagal blagajniku odvezo in zahvalo, kar je občni zbor soglasno sprejel. — Pri volitvah je bil izvoljen za vzlikom stari odbor z g. Letnikom in go. inšpektor Hamrlovo ter go. Sentjurčev kot častno predsednico na čelu Pregledovalcem računov sta bila na novo izvoljena g. Sušnik in g. Persoglio, razen tega sta pa bili na novo izvoljeni v odbor ge. učiteljci Pleskovičeva Ilka in Černetova Franciška. Končno se je sklenilo, da se tudi letos priredi božičnica revnim rudarskim otrokom, ki so pomoči potrebni. — Nato je predsednik zaključil dobro uspeši občni zbor s pozivom, da se delovanje društva v bodoče podvoji ter vsi odbor niki in člani skušajo pridobiti novih članov.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Sobota, 28. februarja: »Glavni dobitke«. Dijaška predstava po globoko znanih dramatskih cenah. Iven.

Opera

Sobota, 28. februarja: »Bela garda«. Gostovanje Hudožestvenikov. Izven.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Sobota, 28. februarja: »Extemporale«.

Nedelja, 1. marca: »Extemporale«.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sobota, 28. februarja ob 20. uri: »Prodana vesta«. Gostovanje g. Marija Simenc, Izv

Uspeh Krleževe drame. V četrtak se je v ljubljanski Drami vršila premijera Miroslava Krleževe drame Gospoda Glembejevi v režiji dr. Branka Gavella. Upriporitev je doživela zelo lep uspeh; gledališče je bilo vkljub poznemu datumu skoraj docela polno, režija in igranje so želi lovorike kakor redkokdaj. Višek je dosegel Kralj s kreacijo Leona in pa Levár kot stari Glembej. Kralj in Nablocka sta bila deležna cvetja. Avtorja, ki je bil navzoč, pa vsi gromoviti aplavzi niso mogli prikriti na oder.

Ouida:

Farnmor

Roman

12

Jasni, poredni glas, ki ga je dražil izpod krinke, mu je udaril v uho kakor nenadno veselo zvonkljanje srebrnega zvoncev in Farnmor se je zvedel. Ko je vstal in se okrenil, se je živo spomnil večera pod lipo v Češkem lesu. In začudil se je, da se ni že prej spomnil tega glasu.

Črnaoka plavalaska s praške slavnosti sv. Nepomuka, beli domino iz slavnostnih dvoran vojvodinje Luillier-sove — Marion, markiza Vavasour je stala pred njim. V zlatorumenih laseh ji je tičala škrlatna cvetlica, oči so se ji poredno bliskale, njen čudoviti stas je bil odet z višnjevo svilo in s čipkami. Očarujoča, omamljiva prikazen!

Nasmehnila se je, ker je zapazila, da ga je vsaj za hip spravila iz ravnovesja. In to ni uspelo pred njo še nobeni ženski. Tako si je upravičeno domnevala.

Farnmor se ji je priklonil kot uglajen velikosvetski kavalir.

»Prav gotovo sem si zaslužil še hujšo usodo, kakor mi jo prerokovala ciganka, ker nisem prepoznal po očeh zakritega obličja lepe gospe. Ali mi bo kdaj odpuščen ta greh?« je rekel.

Nasmehnila se je in mu podala roko.

»Odpuščam vam. Uslugo, ki ste mi jo tedaj izkazali, mylord, je bila tako velika, da moram biti prizanesljiva z vami. Svoje življenje vam dolgujem, zato vam moram biti hvaležna.«

Te besede so bile kratke in skromne. Mlado dekle, ki je jedva prišlo iz samostana, bi jih ne moglo bolj resno in ganljivo izgovoriti, kakor jih je izrekla svetska dama. Izumetničene, konvencionalne besede bi ga bile odbijale, toda njen govor ga je očaral, zakaj v njenem glasu je odmevala iskrenost.

»Za tako veliko plačilo, kakor je vaša hvaležnost,« je odgovoril, »bi se drugi moške radi podali še v veliko večje nevarnosti, kakor sem se jaz. O tem sem prepričan.«

Zagoneten nasmešek ji je zaigral okrog lepo zaokroženih ustnic in pogledala ga je izpod črnih žametno mehkih vek z dolgim pogledom, medtem ko je sedla na stolico, katero ji je primaknil.

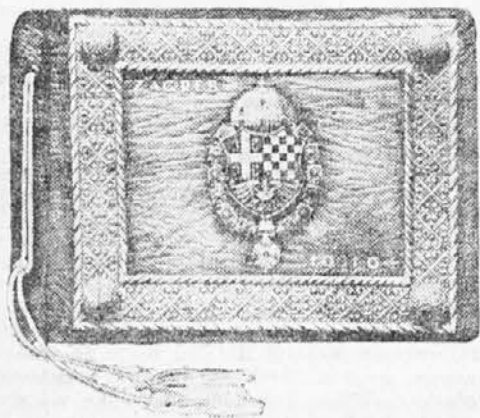
»Glede poklonov ne pridete nikoli v zadrego mylord,« je rekla. »Koliko pa je v njih resnice? Vi ste diplomat in vaše vsakdanje opravilo je, da lepo govorite samo zaradi govorjenja. Je to vaša posebnost, ki vam prinese nekoč kakšno poslaniško mesto in odlikovanja. Po vsem, kar sem slišala o vas, stremi vaše častihlepeje za tem, dragi prijatelj,« je zaključila, igravo se koketno s pahljačo, ki je v njenih rokah več povedala kakor besede.

Preden ji je utegnil odgovoriti, so se odprla vrata

salona in grajski gostje so prišumeli notri. Njim na čelu je bila domača gostiteljica ob strani postavnega dvornega prelata. Farnmor je vstal, da pozdravi odlične goste. Na njegovo mesto je sedel medtem duhovnik, ki so mu ga predstavili za monsignorja Villaflorea.

Dvorane so se polnile in kmalu so oznanili, da je obed pripravljen. Farnmorova naloga je bila peljati k mizi lady Georgijo Dashwood. S svojimi razgovori o komorni glasbi, starem porcelanu in modi ga je strašno dolgočasila. Lady Vavasourjeva je sedela predaleč od njega, da bi se mogel z njo pogovarjati, vendar pa se ni mogel premagati, da se ne bi oziral po njenem obličju, ki je gledalo iz okvira bleščečih se zlatih kodrov. Na žalost so mu razgled ovirali listi neke tuje rastline. Vkljub predsodkom, ki se jih je še vedno trdovratno držal, se je zavedal, da ga je znala očarati s svojo osebo, glasom in pogledi.

Ko so končno dame vstale od mize in odhajale iz velike banketne dvorane, v kateri je bila nekoč znamenita Valois Guizenska pogoščena, je morala mimo njegovega stola. Čipke njenega oblačila so se dotaknile njegovih ramen, vonj njenih las ga je za hip omamila, da so se vsi njegovi predsodki omajali. Tedaj ji je zdrknila na tla zapestnica, vendar ne namenoma. Farnmor jo je pobral, in ko jo je zapenjal na njenem zapestju, je ugotovil, da je njen laket krasno izoblikovan. V zahvalo se mu je nasmehnila in moral si je priznati, da ni videl še nikoli tako očarujočih in omamnih ustnic.

Umetniški album za Nj. Vel. kralja in kraljico

Zagrebska tvrdka Griesbach in Knaus je izdelala krasen album s slikami o priliki bivanja Nj. Vel. kralja in kraljice v Zagrebu, katerega je zastopnik tvrdke Gjurio Griesbach ml. izročil preteklo nedeljo Nj. Vel. kralju v Beogradu. Zunanja oprema albuma v zlatu, srebru in emajlu je prekrasno delo filigranske umetnosti, ki je Nj. Vel. kralja zadivila.

Jutri!

dne 1. marca bomo pričeli objavljati velezanimivo fantastično zgodbo: »**POTOVANJE PO ZVEZDI VEČERNICI**«

Ako hočete zares razveseliti svojo deco in sebe —

NAROČITE TAKOJ »JUGOSLOVANA«!

Naroča se ustmeno in telefonično v upravah v Ljubljani, Mariboru in Celju ter po pošti za samo 20 Din na mesec.

— Civilna letalska šola v Beogradu. Aeroklub v Beogradu bo letos otvoril civilno letalsko šolo, v kateri se bodo izurili za pilote ne samo ljudje, ki premorejo veliko učeno in pa denar za svoja letala, temveč tudi mladi za letalstvo navdušeni piloti kandidati, katerim bo aeroklub dal na razpolago vsa sredstva in letala. V šolo bodo sprejemali tudi ženske.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398—1

— Pred prezidanjem cerkve sv. Marka v Beogradu, Lani je bil sprejet načrt za novo cerkev sv. Marka v Beogradu, katerega sta napravila beograjska arhitekta brata Krstić. Definitivni načrt je sedaj izgotovljen. Ko bodo pa izvršeni tudi podrobni načrti, bodo začeli z zidanjem monumentalne cerkve sv. Marka. Stala bo 15.000.000 Din. Sredi marca bodo začeli podirati staro zgradbo v ulici Kralja Aleksandra, kjer bo stala nova cerkev.

— Nova telefonska centrala v Skoplju. Skoplje je mesto v naši državi, ki se je po vojni najhitreje razvijalo. Kot sedež armije in banovine je potrebovalo pred vsem dobre telefonske zveze in novo telefonsko centralo. Zato je mesto sklenilo, da si nabavi novo telefonsko centralo, ki bo otvorena v nedeljo 1. marca.

Zahvala

Ker mi ni mogoče zahvaliti se na nebrojnih pismenih in telegrafskih čestitkah, ki so mi došle ob priliki moje sedemdesetletnice od raznih strani, se začasno tem potem vsem najiskrenejše zahvaljujem.

Ljubljana, 28. februarja 1931.

NOTAR HUDOVERNIK.

Položaj v rudarskih revirih se slabša

Število praznovanih dni se bo v marcu pomnožilo — Intervencija II. skupine — Nove redukcije

Čimbolj se bližamo pogajanju za sklep nove dobavne pogodbe med prometnim ministrom in privatnimi rudniki, tembolj se poostreje križa v rudarskih revirjih. Dočim smo v februarju praznovali razen nedelj 8 delavnikov, je v mesecu marcu napovedano praznovanje 10 delavniških dni poleg nedelj, tako da bo delavstvo delalo 16 dni, praznovalo pa 15 dni, torej polovico dni v mesecu. Če računamo, da zasluži velik del rudarjev dnevno 40 Din, od katerih se odbije za bolniško, nezgodno in pokojninsko blagajno ter druge davjave približno 5 Din na delavnik, bo zaslužil rudar v marcu komaj približno 560 Din. Je pa mnogo družinskih očetov s petimi, šestimi ali še več nepreskrbljenimi otroki, katere je treba poleg prehranjevanja še oblačiti zlasti v sedanjem zimskem času z gorkejšo obleko, obutvijo l. dr.

Ce pogledamo samo gornje skromne številke, mora postati vsakomur jasno, v kako težkem položaju se nahajajo rudarji, osobito družinski očetje, ki s težkim srcem gledajo z dneva v dan se stopnjujočo revščino in bedo v svojih družinah, porajajočo se oslabele in bolehnost svojih otročičev, ki jo poleg slabega ozračja v rudarskih revirjih v znatni meri pospešuje vsled dolgotrajne krize povzročeno pomanjkanje in nezadostna prehrana. — Pri vsem tem žalostnem dejstvu je treba imeti pred očmi, da so naši rudarji največje del našega jugoslovanskega delavnega naroda, ki v največjih in najnevarnejših prilikah dvigajo globoko izpod zemlje bogate zaklade naravnih bogastv naše zemlje, da so vsled tega velevažen faktor našega narodnega gospodarstva, katerih težave in nepravilnosti se ne morejo in ne smejo prezreti. — Odkar so potrkali težki časi na vrata naših rudarjev, so pričela se bolj upadati od slabega industrijskega ozračja že itak obledela lica naše

rudarske mladine. Spričo take situacije bo pač treba misliti na čimprejšnjo ustanovitev protituberkulozne lige v rudarskih revirjih, kajti znano je, da je znašal odstotek umrljivosti vsled tuberkuloze 13% od vsega umrlega prebivalstva.

Novoizvoljeni zaupniki II. skupine rudarske zadruga so izvršili v sredo svojo prvo intervencijo. Kakor znano, je bilo v priliki redukcij leta 1928 prestavljenih okrog 80 delavcev od rudnika k podjetju Dukić i dr. na dnevni kop Dobrna. Med temi delavci je bilo tudi mnogo profesoristov, n. pr. kovačev, strojnikov, kurjačev, pa tudi kopačev in navadnih delavcev. Ze takrat je II. skupina prosila, da bi se ti delavci, ki so v večini starejši rudarji z velikim številom službenih let, sprejeli v slučaju ukinitve dnevnega kopa zopet nazaj k rudniku. Ker se je pričelo v zadnjem času vsled naraščajoče krize v rudarski industriji delo na dnevnem kopu omejevati ter je bilo letos odpuščenih

že nad 300 delavcev, katerim bodo sledile najbrže še nadaljne redukcije, ako ne pride do sklepa ugodnejše pogodbe med prometnim ministrom in privatnimi rudniki, je II. skupina prosila po svojih delegatih Trboveljsko premogokopno družbo, da sprejme te delavce nazaj k rudniku. — Kakor se je zanimalo, je družba pripravljena sprejeti te delavce nazaj k rudniku pod pogojem, da sprejmejo tudi profesoristi delo, ki se jim bo odkazalo. Ker družba stala v sled premestitev teh delavcev od podjetja Dukić k rudniku ne bo zvišala, bo najbrže sledila v kratkem redukcija onih rudniških delavcev, na katerih mesta bodo prišli ti delavci od podjetja Ing. Dukić in drug. — Na vsak način je položaj v rudarskih revirjih jako težaven, zato delavstvo z nestrpnostjo pričakuje ugoden izid pogajanj med državnimi železnicami in privatnimi rudniki, ki naj bi prinesla zaželeno rešitev.

Jz Dravske banovine

d Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine št. 15. z dne 28. februarja 1931, ima sledečo vsebino: Pravilnik o zdravniških pregledih učiteljev in učencev narodnih in srednjih šol; Objave banske uprave v občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale občine v letu 1931.

d Imenovanje. Inženjer sekcije v Ljubljani g. Stanko Šubić je imenovan za šefa te sekcije v Ljubljani.

d Otvoritev bežigradskega sokolskega odra. Sokolsko društvo Ljubljana III je ustanovilo — izvršujoč svoj prosvetni in kulturni program — med drugim tudi lastni dramatični odsek. Dasiiravno obstoja društvo komaj pol leta, bo stopilo s svojim odrom že to soboto pred širše občinstvo in bo priredilo svojo prvo dramatično predstavo. Agilni društveni prosvetni odsek je premagal z intenzivnim delom in neumorno energijo vse zapreke in težkoče, postavil si je lasten moderen oder ter zbral okrog sebe lepo število nadarjenih mladih igralcev in igralcev diletantov, ki so se vrgli takoj na delo. Otvoritvena predstava bo v soboto 28. t. m. ob 20. uri v društveni telovadnici — Topničarska vojašnica ob Dunajski cesti — in se bo igrala velezabavna burka »Babilon«. Predstava se ponovi v istih prostorih v nedeljo 1. marca ob 17. uri popoldne. Kakor čujemo se bodo predstave vršile v doglednem času redno, zato je ustnovitev in otvoritev Sokolskega odra za Bežigradom največjega pomena. Nedvomno je, da bo tudi prebivalstvo tega okraja pozdravilo njega ustanovitev z velikim zadovoljstvom in veseljem. Mlademu društvu, ki nesebično in požrtvovalno deluje na Sokolskem, kulturnem in prosvetnem polju, je le častitati. Sokolsko društvo Ljubljana III opozarja svoje članstvo ter članstvo bratskih društev in Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da se bo vršila v Soboto 28. t. m. ob 20. uri otvoritvena predstava Bežigradskega Sokolskega odra v telovadnici — Topničarska vojašnica ob Dunajski cesti. Igrala se bo velezabavna burka »Babilon«. Blagajna se odpre ob 19. uri. Vabljeni vsi.

d Vreme. Barometer je kazal v Ljubljani večraj 761,2, termometer 5-6, relativna vlaga 70%, smer vetra W, oblačnost 9. V Mariboru je kazal barometer 765,5, termometer 3, relativna vlaga 80, smer vetra S, oblačnost 10. Povsod v državi je bilo oblačno. Mirno je bilo v Mostaru, Sarajevu, v Zagrebu, v Beogradu, v Splitu. Vsa opazovanja ob 7 uri.

Ljubljana

Sobota, 28. februarja 1931., Roman. Pravoslavni 15. februarja, Onisim.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

— Zanimivo predavanje o pokojninskem zavarovanju, ki ga je imel podpredsednik pokojninskega zavoda g. dr. Janko Vrančič pri Levu se nadaljuje v torek 3. marca ob 20. uri v salonu »pri Levu«. Društvo zasebnih in avtonomnih nametščencev vabi vse zainteresirane, posebno pa nametščence, k temu važnemu predavanju. Pradavatelj se bo bavil pri tem predavanju z ožnutkom novega zakona o socialnem zavarovanju.

— Društvo poštinih, telegrafskih in telefonskih uradnikov v Ljubljani naznanja, da ima svoj redni občni zbor v soboto 7. marca t. l. ob 20. uri v gostilni »Mrak« na Rinski cesti. Člani so prejeli posebna vabila z dnevnim redom.

— Naša drama pripravlja za prihodnji teden premijero poljske drame »Dom osamelih žena« v režiji ge. Marije Vere. Drama, ki jo je napisala poljska pisateljica Nalkowska, ima sedem izvrstnih ženskih ulog. Dan premijere javimo.

— Repriza Čapkovske drame RUR, katere uprizaritev v nedeljo 22. t. m. v Delavski zbornici je vzbudila veliko zanimanje, bo jutri v nedeljo 1. marca ob osmi zvečer ravno tam. Vsakdo, ki je videl to dramo, ne more prehaliti njene lepe vsebine. Preskrbite si vstopnice še danes v predprodaji v Del. zbornici. I. vhod, I. nadstropje, uprava »Ognja« Glej tudi plakate!

— Ga. Pavla Lovšetova, koncertna in operna pevka si je izbrala za svoj letošnji koncert celo vrsto programnih točk iz svetovne literature. Zastopani so skladatelji Čajkovski, Novak, Smetana, Gliere, Leonuks, Thomas Curran, Hamilton, Proh, Blech, Kienzl, Marx, Schubert kakor

Jz drugih banovin

Avto strmoglavlil v Drino

Iz Ulice poročajo o veliki nesreči nekega avtomobila na cesti Rogatica—Bajina Bašta, ki po zaslugi soferja Milorada Kovačevića ni zahtevala smrtnih žrtev. Kovačević je vozil avtomobil na omenjeni progi in prevažal pošto in potnike. Ko je v četrtek vozil iz Rogatice, je med vožnjo opazil, da se je pokvaril volan in da vozila nima več v oblasti. Spojnice na kolesih so počile in nesreča je bila neizogibna. Na tem mestu se dviga na eni strani visoko brdo, na drugi v globini 30 m pa teče hitra in globoka Drina. Vse to se je zgodilo v trenutku, da sofer ni utegnil opozoriti potnike na nevarnost. Avtomobil je strmoglavlil 30 m globoko v Drino, k sreči je pa padel v valove tako, da se ni prevrnil. Soferja je vrglo pri tem iz avtomobila. Videl je, da so njegovi potniki v smrtni nevarnosti, izgubil pa ni prisotnosti duha in kot močan človek in dober plavač se je vrgel v reko in pričel reševati potnike. Posrečilo se mu je izvelič iz valov na suho vse tri potnike in njegovega pomočnika, katerega reševanje je bilo najtežje, ker je bil težko poškodovan na glavi.

Preiskava glede smrti narednika Brodnika

Pred meseci smo poročali o zagonetni smrti Slovence narednika Brodnika, ki je bil komandir orožniške postaje v Bosanski Krupi. Pozneje so našli njegovo truplo v nekem gozdu pri Bihaću in uvedli preiskavo, da ugotove ali je narednik Brodnik žrtev zločina ali je izvršil samomor. Narednik je nenadoma izgubil v petek 10. oktobra lani. Po dveh in pol meseca so ga našli v neki goščavi. Prvi je opazil njegovo truplo pastir in prijavil najdbo orožnikom. Sodna zdravniška komisija iz Bihaća je odšla na lice mesta in ugotovila, da vse kaže, da si je Brodnik sam vzel življenje. Po tem so pa izsledili, da je Brodnik padel kot žrtev zločina. Po mnenju zdravnikov, ki je preiskal njegovo truplo, je Brodnik podlegel poškodbam na spodnjem delu glave. Njegovo truplo so pa našli sedeč. Bil je oblečen in držal puško v roki. Nekaj metrov za truplom so našli njegove golenice in torbo. Vse to je bilo pokrito z mahom. Niso pa našli samokresa. Poškodba, ki jo je imel na glavi, je izvirala od šiber. Narednikova puška je bila popolnoma čista, dokaz, da ni streljal z

njo. Nekaj dni po najdbi trupla so našli tudi Brodnikov kontrolni list in legitimacijo. Fotografija v legitimaciji je bila na več mestih poškodovana. Komisija je tudi mnenja, da ni mogoče, da je v kraju, kjer so ga našli, truplo ležalo več ko 2 meseca. Domneva se, da je bil Brodnik umorjen. Neke njegove predmete so poslali v kemično preiskavo. Od rezultatov, ki ji bodo pri preiskavi ugotovili, je odvisen nadaljni potek zasledovanja tega zločina. Zanimivo pa je, da je preiskovalni sodnik dobil že več anonimnih pismen, v katerih neznani ljudje iz okolice Bihaća navajajo sumljive, ki naj bi bili Brodnikovi morilci.

Aretiran trgovec z dekleti

Nedavno smo pisali o dekletih iz Banata in Bačke, ki so čez noč brez sledu izginila in padla v roke trgovcem z dekleti. Policija je ugotovila, da je bil neki Jovan Moholj, ki se je pečal s prodajanjem deklet v javne hiše. Zivel je v Banatu in menjaval bivališče, da so mu prav tekoč prišli na sled. Pred dnevi so objavili bežigradski listi oglas, da se iščeta dve strojepiski za neko večje podjetje. Ponudnice naj se javijo na naslov, ki je bil na razpolago v upravi listov. Nekaj deklet se je res ponudilo za to službo. Javile so se nekemu moškemu, ki je bil Moholj in ki je izbral izmed njih najlepšo ter jo odpeljal v vas Sv. Mihajlo, kjer naj bi bila njegova tovarna. Dekle je prišlo namesto v tovarno v neko sumljivo gostilno v tej vasi, kjer ji je Moholj pojasnil, da mora tam prenočiti, naslednje jutro pa da bosta odšla v tovarno. Ker je vas v bližini romunske meje, je imel Moholj namen dekle spraviti čez mejo, kjer je imel pomagat, ki bi mu vnovčili njegovo žrtev. Dekle je se pravočasno spoznalo, kaj namerava lažni tovarnar z njo in je pobegnulo ter Moholja ovadilo oblastem. Moholja so aretirali in izročili sodnji.

b Pojasnjena tajna groba v gozdu. Včeraj smo poročali o tajnstvenem grobu nepoznanega častnika pri Mladenovu. Po fotografiji, ki jo je objavila beograjska »Politika« in katero s. našli pri častniku, ki je bil pokopan v tem grobu, je lekarnar Krsta Novaković iz Kruševca spoznal tri svoje znance. Ugotovil je tudi, da so ti trije dali fotografijo leta 1914 trgovskemu pomočniku Čedi Miladinoviću in je to častnik, ki je pokopan v gozdu pri Gor. Mladenovu.

tudi Verdi. Program je izredno pester in brez dvoma je, da ga bo podala odlična solistinja s svojimi sodelavci v vsakem pogledu dovršeno umetniško. Pesem se vrsti z arjo, mnoge so še nepoznane in prvokrat pete pri nas. Opozarjamo, da se vstopnice že dobijo v Matični knjižarni po koncertnih cenah. Prihodnje dni bo na razpolago tiskano besedilo vseh pesmi, ki so na sporedu.

— Pevski zbori včlanjeni v Hubadovi župi JPS bodo nastopili na koncertu, ki bo v nedeljo 8. marca v veliki Unionski dvorani. Nastopilo bo 13 zborov, deloma iz Ljubljane, Šiške, Most, pri Ljubljani, Domžal, Trbovelj, Hrastnika in Celja. Na programu so dela 19 jugoslovanskih skladateljev odnosno harmonizatorjev narodnih pesmi. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje v Matični knjižarni.

— Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske izvaja v četrtek 12. marca eno najlepših del P. H. Sattnerjevo kantato Oljki za soli zbor in veliki orkester. Koncert bo v počastitev 80-letnice velezasluznega slovenskega komponista. Vse podrobnosti javimo.

— Sentjakovski oder vprizori danes in jutri zabavno veselje »Extemporale« v režiji g. Karusa in v glavnih vlogah gdč. Gorjupove, Bučarjeve in Pirčeve ter gg. Kunca, Lavriča in Čuka. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Karničnika na Starem trgu. Rezervirane vstopnice je treba dvigniti najpozneje pol ure pred pričetkom predstave. Pričetek vsakokrat ob 20.15.

— Lutkovno gledališče na Taboru. V proslavo stoletnice rojstva Frana Levstika se bo v nedeljo 1. marca t. l. ob 15. uri vršila slavnostna premijera igre »Martin Krpan«. Društveni orkester pod vodstvom kapelnika br. Svajgerja to odigral polpuri slov. narodnih pesmi, nakar bo avtor br. Jaka Špičar iz Radovljice imel govor o značaju in pomenu tega dela.

— Društvo Brak-jazbečar javlja, da se vrši njegov redni občni zbor 5. marca 1931. ob 20. uri v gostilni »Činkolez, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4 z običajnim dnevnim redom.

— Poročeni v Ljubljani v januarju: Avsenek Josip in Zumer Josipina, Campa Alojzij in Salnič Slava, Pirc Josip in Paranos Ksenija, Puhar Stefan in Gorišek Ana, Sarec Janez in Pirnat Terezija, Erjavec Alojz in Vrečar Hema, Kuček Franc in Jesenovec Ivanka, Conino Ivan in Kranjc Marija, Lilik Jožef in Zaje Marija, Sax Miroslav in Pogačnik Alojzija, Režen Janez in Klemenčič Neža, Hrovat Leon in Robas Jožef, Švigelj Gašper in Bergant Marijana, Papež Oto in Dietrich Helena, Trobiš Stefan in Vajevec Draga, Fux Ludvik in Prašnikar Stefanija, Venč Jernej in Ajdišek Marija, Nemški Ivan in Höbl Angela, Kirar Franc in Martinčič Terezija, Sustaršič Jožef in Gnjidovec Antonija, Godešar Andrej in Petkovšek Franciška, Zakrajšek Janez in Znidaršič Kristina, Bizjak Andrej in Pavlin Antonija, Bavec Ferdinand in Zidar Marija, Pirc Andrej in Istenič Ivana, Pirc Lovrenc in Veber Jožefa, Oblak Martin in Cedilnik Ana, Leon Čebular in Marija Kovačič, Bogomir Jeršič in Ana Sterle, Franc Tomažič in Lea Pavčič, Ivan Lazar in Marija Jaklič, Alojzij Vole in Pija Bračič, Valentin Brač in Marijana Kosce, Francišek Knez in Terezija Marovt, Herman Zupančič in Elizabeta Žgank, Josip Lepšina in Justič Veber, Jožef Sparovec in Amalija Ratajce, Ivan Fefer in Leopolda Hlebš, Anton Strah in Leopoldina Zupančič, Jožef Valenčič in Kristina Mlač, Nedeljković Zdravolič in Marija Tancač, Kosmač Ludvik in Bonča Marija—Smuc Alojzij in Likar Matilda, Strgar Ivan in Kolovič Marija, Pestotnik Rudolf in Babnik Leopolda, Korpar Viktor in Ana Rutner; v Šiški v decembru: Klopčar Izidor in Kanoni Josipina, Pahor Josip in Sušnik Marija, Čebulj Franc in Tovornik Franciška, Bonča Anton in Baloh Amalija, Loger Franc in Kersnik Ana; v januarju: Kolman Ludovik in Krne Kristina, Nabergoj Ivan in Mulej Alojzija. — Vič: Zavašnik Jožef in Knez Marija, Knez Mirko in Pance Marija, Beve Ciril in Bambič Franica. — Št. Vid nad Ljubljano: Jemec Franc in Cedilnik Ljudmila.

— Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so Srdonar Ana, 48 let stara, vdova sprevodnika juž. žel., Zaloška c. 45, Lončar Marija, 8 let stara, hči posestnika, Dvor 8 pri St. Vidu, Matčič Ivana, 45 let stara, mati cestarja, Pod žago 9 pri Vel. Laščah in Golobč Franja, 53 let stara, žena vratarja direkcije drž. žel., Kolodvorska 39. N. p. v m. Zaljučnim naše sožalje!

— Potepala se je... Na Marijinem trgu je bila aretirana radi potepuštva in beračenja služkinja S. Pavla, rojena l. 1908. v Primskovem, in pristojna v Stara loko.

— Za plačilo ga je okradla. Neka B. Antonija je prenočila pri nekem tuk. obrtniku ter mu ob tej priliki ukradla 50 Din in po izvršeni tatvini neznanokam pobeignila.

— Morilec Lakner izročen sodišču. V četrtek popoldne so prepeljali morilca mengeškega nadžupnika Kušarja Ivana Laknerja iz policijskih zaporov v preiskovalni zapor deželnega sodišča. Obenem z njim so izročili sodišču njegova tovariša Valentina Ferliča in Antona Lampreta, ki sta obdolžena več vlomov.

— Kaznjence pobegnil iz jetnišnice. V četrtek okoli 14.30. ure je pobegnil iz jetnišnice 18-letni kaznjence A. F.; splezal je čez ograjo Misonovega vrta ter se skril v poslopje Juzoavta. Kmalu na to je prispela na lice mesta varnostna straža, ki je preiskala vse prostore ter našla kaznjence skritega v šupi v listju. Straža je odvedla kaznjence nazaj v zapor, kjer ima odsedeti 3 leta v poboljševalnici.

— Torbico ji je ukradel. Na Vodnikovem trgu je ukradel neznan tat Avsenik Franciški iz košare torbico s 45 Din gotovine, ključem in nekaj računmi v vrednosti 150 Din.

Maribor

m Predavanje Fr. S. Finžgarja. V četrtek zvečer je pri Prosvetni zvezi predaval pisatelj Fr. S. Finžgar o duhovnem liku slovenskega kmeta. Obsežna dvorana je bila nabito polna, tako da so morali nekateri celo oditi, ker niso več našli prostora. Predavatelj je v krepkih in jedrnatih besedah orisal naše kmečko ljudstvo, ki je predvsem stvarno in resno religiozno, polno čuta vzajemnosti, gostoljubnosti itd. Vse te lastnosti mu je dalo trdo delo na polju in drugod, borba za življenje in za pravice. Njegove lastnosti pa se zrcalijo tudi v krepki govorici, ki je ustvarila slovenski jezik. Manjka pa mu še močan državljanski čut, kar je posledica tišočne tuje nadoblasti. Za lepa izvajanja se je predavatelju zahvalil g. prof. Sedevy, ki mu je obenem tudi čestil k 60-letnici, ob koncu pa so pevci še zapeli nekaj pesmi. Pisatelj se je s popolnočnim vlakom vrnil v Ljubljano.

m Umesten in pravičen sklep. Naši domači mesarji in tvorničarji mesnih izdelkov morajo plačevati klavniške pristojbine od goveda po 75 Din, prašiča in teleta nad 50 kg teže 33 Din, pod 50 kg teže pa 23 Din in prodajati svoje mesne izdelke po isti ceni kakor zunanji tvorničarji in mesarji, ki plačujejo samo 5 Din, odnosno 150 od zaklane živali. Da se ta krivica odpravi in se podprejo domači tvorničarji in mesarji, je mestni občinski svet na svoji seji v četrtek sklenil, da se bo odslej pobirala uvoznina za predelano in drugo meso po 0,50 Din od kilograma. S tem si bo pa opomogla tudi mestna blagajna, dočim konzumenti ne bodo prizadeti, ampak nasprotno še zaščiteni pred eventualnimi neujutnimi in pokvarjenimi izdelki.

m Velika prireditev Jadranske straže. V soboto, dne 7. marca bo priredila tukajšnja podružnica Jadranske straže v prostorih »Uniona« veliko zabavo »Noč na Jadranu«, za katero so pripravili vprav velikanske. Za dekoracijo bo poskrbel poseben odbor naših umetnikov prof. Gvajca, Čotiča in Ravnikarja, angažirane bodo vse narodne dame, nastopili bodo člani Narodnega gledališča itd. Sokoli, člani Jadranske straže iz okolice bodo plačali samo polovico vstopnine. To bo sploh ena izmed največjih letošnjih zabavnih prireditev v Mariboru.

m Narodno gledališče. Danes, v soboto gostuje v vlogi Janka v Smetanovi »Prodani nevesti« Marij Šimenc; jutri, v nedeljo popoldne se ponovi Frankova drama »Karel in Ana«, zvečer pa Kalmanova opereta »Knežinja čaršas«. V ponedeljek bodo hudožestveniki vpriporili »Revizorja«, v torek »Belo gardo«, v sredo pa morda še »Rusijo na razpotju«; pripravlja pa se krstna predstava Reharjevega misterija »Učlovečenje« in proslava Finžgarjeve 60-letnice z »Verigo«.

m Opozorilo. Sreski odbor Narodne obrane v Mariboru nas naproša, da objavimo: Doznali smo, da se izdaja g. Pavel Cvenkel za rajonskega vodjo in zaupnika NO, zato ugotavljamo, da sploh ni član naše organizacije, še manj funkcionar in da to tudi nikdar ni bil, zato tudi ni pooblaščen nastopati kjerkoli in kakorkoli v njenem imenu. Vse, ki bi nam mogli dati o tem še kakšne informacije, prosimo, da se zglase v tajništvo v Grajski ul. št. 5-II ali telefonično na št. 2970.

m Prošnja usmiljenim srecam! Marija Korenčičeva, vdova v Studencih pri Mariboru, Bolfovkova ul. št. 36, mati šestih malih neprekrbljenih otrok, brez zaslužka in premoženja in zato v skrajni bedi, se obrača na vsa usmiljena srca s prošnjo za kakršnokoli podporo. Darovi naj se pošljejo na njen naslov ali pa na mariborsko uredništvo »Jugoslovan«, Aleksandrova c. 24.

m Imenovanje. Za železniškega zdravnika-specialista za kirurgijo v Mariboru je bil imenovan tukajšnji zdravnik dr. Josip Majcen.

m Predavanje o vrtnarstvu. Zadruga vrtnarjev v Mariboru bo priredila jutri v nedeljo in v nedeljo 8. marca obkrok od 9. do 12. ure v prostorih vaješkega naraščaja v Narodnem domu teoretična poučna predavanja za vajece in pomočnike. Predavali bodo dr. Heric, profesor Vales in vrtnarji Urbanek, Jemec in Borovka.

m Vzpostavitev avtobusnega prometa. Mestno avtobusno podjetje je z večerajšnjim dnevom spet vzpostavilo redni promet na vseh svojih progah v mestu in na deželi. V ponedeljek 2. marca pa bo tudi avtobusna proga Maribor—Sv. Lenart spet v redu in bodo avtobusi vezali po trikrat na dan Maribor s Sv. Lenartom.

m Usoda kavarne »Park«. Kavarno »Park«, o kateri se je zadnje čase po Mariboru precej govorilo, so na tajni seji mestnega občinskega sveta v četrtek oddali v uporabo mestnemu olepševalnemu društvu.

m Trg za ribe. Na večerajšnjem trgu za ribe so se prodajale morske jegulje po 30 Din, polenovke po 25 Din in sardele, katerih je bilo zelo veliko, po 20 Din kilogram. Kupčija je bila izredno živahna.

m Pauko podlegel poškodbam. Pomožni delavec Josip Pauko iz Stražgonc pri Pragerskem, ki je ponesrečil v kurilnici državnih železnic, je poškodbam podlegel. Pokojnik je bil šele 35 let star, ne 60, kot smo prvotno poročali ter zapuščila ženo in dva neproskrbljena otroka.

m Nesreča na kolodvoru. Pri izstopu iz vlaka je na Glavnem kolodvoru padla 20 letna Anica Birtičeva, hčerka gostilničarja pri Mestni klavnic in si zlomila levo nogo pod kolenom. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v sanatorij dr. Benjamina Ipavca.

m Plemeniti razgrajec. V četrtek zvečer je bil v nekem javnem lokalu aretirani Josip M. pl. G. iz Koroškega v Avstriji, ker je v pijanosti razgrajal in se pretepal.

m Izsleditev vlomilca. Kakor smo že poročali, je bilo v noči od sobote na nedeljo vlomljenje v delavnico čevljarja Kotnika v Studencih. Tat je odnesel 12 parov čevljev, predpasnik, ključno in srebrno uro z verzičjo. Vlom in tatvine je orožništvo osumilo 28 letnega brezposelnega ključavničarja in soferja Stanislava Ferfolja iz Opatjega sela pri Gorici, katerega pa ni moglo izslediti. V četrtek sta Ferfolja srečala v mestu dva stražnika in ga povabila na policijo, da bi pričal o neka drugi zadevi, tu pa so ugotovili, da so slučajno našli vlomilca. Po dolgotrajnem

zasliševanju je Ferfolja dejanje priznal in povedal, da je čevlje razprodal po deželi. Uro in verzičjo je med potjo na policijo odvrnil, a jo

je našel nek deček in prinesel v urad za najdeno premeto, na Ferfoljevem stanovanju so pa našli še 340 Din. Ferfolja bo izročen sodišču.

Druga kuharska razstava v Ljubljani

K jutrišnji slavnostna otvoritvi — Važna razstava za naš tujski promet

Ljubljana, 27. februarja.

V dne 1., 2. in 3. marca se bo vršila v vseh dvoranah hotela Union velika II. kuharska razstava. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel ban dr. Marušič. V krog častnih dam so vstopile častna dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva, soproga ministra za šume in rude ga. Gabrijela Semečeva, soproga poslanika ga. Anči Kramerjeva, soproga podbana ga. Marija Pirkmajerjeva in županja ga. Olga Pucova.

V poslovnem odboru II. kuharske razstave, ki vodi glavno skrb za prireditve, so naslednji gg.: predsednik Babinec, šef kuhinje hotela Union, podpredsednik Rudolf Wand, šef kuhinje restavracije Slon, tajnik Rihard Vospersnik, Viktor Seidenglanz, Alfred Dolinšek, Ivan Krenn, patiser parne pekarnice Dolinar, Charles Rist, Lojze Dežman, poslovodja parne pekarnice Dolinar in nadarjeni učenec g. Babinec Milan Kokalj.

Razstavili bodo: Teslić iz Siska po svojem zastopniku Ivanu Jelačinu mineralne vode in likerje, ki jih bo tudi obilno delil, tovarna Eta iz Kamnika gorčice, Jože Rozman iz Ljubljane kranjske klobase, Hag d. d. iz Zagreba kavro, ki jo bo tudi delila in Meil iz Ljubljane; ta bo seveda tudi delila svoje dobrote. S svojo originalno mizo se bo udeležil razstave sloviti gostilničar Ivan Maček od »tam za vodo«. Svoje izdelke bo bogato delilo tudi Centralno mlekarsko društvo iz Ljubljane. Novost za Ljubljano bodo slaščice Voltmannove slaščičarne iz Prešernove ulice, dalje razstavni predmeti: Ribe, Motosha in Keršiča iz Šiške. Razstave se udeležijo tudi prvi slovenski strokovni kuhar Josip Foršek, ki se pripelje v Ljubljano naravnost iz Škoplja.

Poleg Krekove gospodinjske šole iz Zg. Šiške z 11 šolskimi kuhinjskimi platami, razstavi tudi šolska kuhinja Kraljice Marije. Dalje tovarna keksov Pauer, slaščičarna Galle, trdka

Agnola, Legat iz Ljubljane, dvorni dobavitelj Verbič, izdelovatelj slovečih kranjskih klobas Urbas, parna pekarna Depa, Golob z Lesnega brda, pekarna Franc Dolinar, »Juhane«, domača trdka za juhin ekstrakt, Bežek, Anton Duša, gostilničar iz Zelene jame, Senzacija bo vzbujala lovska miza kavarnarja Leona Pogačnika. V koji bo razstavila Adria Coloniale; tam bo lahko vsak vzel paket dobrot te trdke. Po veliki dvorani bo vozil vagonček s hladilno omaro Jugotehne, tako da se bo lahko vsakdo prepričal, kako imenitno je, če je pri hiši.

Razstave se udeležijo z jedili, ki jih bo v dneh razstave oddajala, tudi javna kuhinja Delavske zbornice. Ob tej priliki bo pokazala, da zna po naročilu napraviti najfinije stvari. Načrt za ureditev razstave Delavske zbornice je napravil mladi arhitekt Marjan Mušič iz Novega mesta. Z medom bo zastopan blagovni oddelek Čebelarstva društva. Senzacija pripravljata Klasek in Roth od hotela Slon. Zastajati seveda ne bo hotel Konrad Rist za Union. Kakor za trjujejo poznavalci razmer, je pričakovati največ iznenadenj prav od Slona in Uniona. Bolaffio bo seveda tudi letos delil brezplačno pokušanje svojih vin, tako da bo, kakor je videti po seznamu razstavljalcev, prišel pač vsak obiskovalec na svoj račun.

Pripravljalna dela naglo napredujejo. Danes preurejajo z največjo naglico veliko unionsko dvorano. Dvorana bo okrašena na prav umetniški način. Dekoracije so poverjene renomirani trdki Korkisa, ki se bo potrudila, da zadosti tudi najbolj razvijenemu okusu. Njena skupina tulp, obstoječa iz sedem vrst, bo nedvomno vzbujala globok vtis.

Slavnostna otvoritev nad vse zanimive in za naš tujski promet zelo važne razstave bo v nedeljo ob 10. dop. z vojaško godbo v veliki dvorani Uniona. Že danes opozarjamo, da bo razstava trajala nepreklicno le tri dni.

Dve velikopotezni tatici

V treh mesecih sta odnesli trgovcema Klobasi in Smolčniku v Slovenjgradu blaga za 20.000 dinarjev

Slovenjgrad, 26. februarja.

Ni se še poleglo razburjenje po zadnjem vlovu v naše župnišče, že imamo zopet žalostno senzacijo o veliki in prefrigani tatvini zneska nad 20.000 Din v blago.

Tukajšnja trgovina Klobasa in Smolčnik je pred 3 meseci sprejela v službo služkinjo A. C. in A. M. v starosti 18 in 20 let, ne sluteč, kakšni nevarni tatici je sprejela pod svojo streho, ki sta mu dva meseca iznikali manufakturno blago in ga izvažali iz trgovine s pomočjo 30-letne perice L. F. na zelo pretkan način. Trgovca Klobasa in Smolčnik imata v I. nadstropju skladišče raznovrstnega blaga, kjer sta tatici lahko brez skrbi zbirali raznovrstno blago, ker je bilo skladišče skoraj ves dan radi dela v spodnji trgovini brez kontrole. Z omenjena perica je bodila po perilo k trgovcema in nihče ni sumil, da je pod perilom v košari razno ukradeno manufakturno blago, ki ga je spravljala pri posestniku V. na Gmajni, kjer je poročena sestra tatinskih služkinj.

Tatvine bi se gotovo še nadaljevale, ako bi ne bile tatiche po usodnem naključju razkrinkane.

ne. Tatica si je dala delati obleko iz ukradene svile pri neki šivilji v Pamečah pri Slovenjgradu. Ker je šivilji zmanjkalo pri obleki svile, je poslala učenko v trgovino Klobasa—Smolčnik po kosček istega vzorca, ki ga je spoznal trgovec g. Klobasa za ukradenega. Po natančni ugotovitvi je spoznal, da mu manjka v skladišču še drugo blago, in tako je bila tatvina razkrinkana in tatiche takoj izsledene.

Po temeljiti preiskavi našega vrlega orožništva so zasledili in zaplenili vso manufakturno zalogo svile, blaga za rjuhe, za ženske in moške, blazine, letne in zimske odeje, nekaj izgotovljenih moških in ženskih oblek in drugo v skupni vrednosti preko 20.000 Din. Kaj so hotele tatiche s tako množino blaga, ki bi kmalu zadostovala za kako podružnico trgovine kje na deželi, ni znano. Najbrže se pošteno obleči in nato razprodati preostalo ukradeno blago.

Tatiche sta bili takoj aretirani in izročeni v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča, tretja pa, ki je prejšnji dan ušla, ne bo dolgo časa uživala zlate svobode. Kam plove naša mladina, čeprav ni brezposelna in ne živi v pomanjkanju!

Mlada tatinska zalega

Hrastnik, 27. februarja.

V našem Narodnem domu so že večkrat opazili, da so izginjale razne stvari, ki jih je pri prireditvah kdo v dvorani pozabil. Te dni je služkinja opazila, da sta stikala po končani predstavi med stoli dva 16. 17 letna pobalina H. in K. Ker so baš tiste dni izginile neke pozabljene sneške in pri predstavi rabljeni skornji, so bili orožniki opozorjeni na oba pobalina, kjer so res našli izginulo obutev.

Fanta sta priznala, da se že del časa pečata s takimi nepoštenimi posli, da sta že tudi ukradla zajčke ter kopala vso jesen Zavraškov krompir in ga pekla.

Edina rešitev za take pokvarjene delomrzne bi bila stroga poboljševalnica.

Slovenska Bistrica

Mlado sokolsko društvo v Laporju, ki je bilo pred kratkim ustanovljeno, je priredilo svojo prvo prireditev na pustni torek v gostilni Šifer in je s to prireditvijo izredno uspelo. Kljub mnogim izdatkom in pretežno kmečkemu obisku je bilo preko 1500 dinarjev dobička. Vsem, ki so pripomogli, najlepša hvala! Zdravo!

Mesečni sejem 24. t. m. je bil slabo obiskan, vendar pa nekoliko boljši kot prejšnji.

Zemljski plazovi, posledica naglo se talečih sneženih mas, ogrožajo na našem južnem Pohorju agrikulture. Tudi polki so deloma zasilani z ilovico, posebno tam, kjer so zemeljske plasti plitve in streme proti horizontali. Kdor je napravil pravočasno skarpe, je sedaj zavarovan. Upajmo, da bodo ljudje sedaj uvidevali, da govorjenje in pisanje o naprednem kmetijstvu niso prazne besede, temveč nasveti strokovno naobraženih ljudi.

Celje

* Druga seja celjskega srezkega cestnega odbora bo v ponedeljek 2. marca ob 14. v uradnih prostorih odbora v Ljudski posojilnici.

* Sprejemanje strank na sreskem načelnstvu. Sresko načelnstvo objavlja, da se bodo odslej sprejemale stranke samo ob torkih in sobotah od 8. do 12. Ostale dni se stranke ne bodo sprejemale, razen v izredno nujnih in neodložljivih slučajih. Stranke se naj točno ravno po tej določbi, da ne bodo zaman tratile časa in denarja.

* Premestitev v državni službi. Uradnik predstojništva mestne policije v Celju g. Skof Ivan je premeščen k sreskemu načelnstvu v Gornji grad.

* Predavanje. V ponedeljek 2. marca ob 20. bo v Ljudskem domu predaval g. Ratej Miroslav »O Trbovljah«, pesnik g. Boštele pa bo čital svoje pesmi. — V meščanski šoli bo v ponedeljek 2. marca ob 20. predaval g. prof. Brodar Srečko »O najnovejših odkritjih na Poltoci z jarkov s številnimi skiptičnimi slikami«.

* Izlet Zagrebčanov na Mozirske planine. Kakor smo že javili, so zagrebške »Novosti« organizirale večji izlet Zagrebčanov v Mozirske planine. Zimsko-sportni odsek SPD v Celju bo izletnikom pridelil nekaj svojih članov smučarjev kot vodnike. To priliko bo izkoristilo tudi večje število Celjanov za izlet v Mozirske planine. Zagrebčani pridejo jutri zjutraj v Celje in nadaljujejo takoj pot v Savinjsko dolino.

* Pregled motornih vozil iz celjskega sresa. Pregled vseh osebnih in tovarnih avtomobilov, ki še niso bili letos pregledani, se bo vršil v torek, dne 3. marca ob 11. uri dopoldne v Celju na Sp. Lanovžu pred mestno garažo. Pregled motornih koles se pa izvrši dne 17. marca istotam ob 11. uri. Vsi lastniki motornih vozil naj pripeljejo v omenjenih dneh svoja motorna vozila, ki naj bodo očiščena, opremljena z novo evidenčno številko za leto 1931 ter v neoporečnem stanju. Proti vsem lastnikom motornih vozil, ki bi se ne odzvali, se bo postopalo po zakonu.

* Občni zbor gremija trgovcev Celje. V sredo dne 11. marca ob 19.30 se vrši redni letni občni zbor gremija trgovcev Celje v mali dvorani Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Vsi člani so vabljeni, da se ga polnoštevilno in točno udeležijo ter na vidni način pokažejo svojo stanovsko zavednost. Izostanek iz gremijskega zbora se mora po § 24. 4. odstavek pravil temeljito opravičiti, sicer lahko naloži načelnstvo denarno globo.

* Lovski ples. Že dolgo pričakovana in zaželjena lovska prireditev se končno bliža ureditvi. — Lovski ples se ne vrši v običajni strakovi in lampijoni okrašeni dvorani, marveč dvorana sama je zelena narava. Dekoracija sama ni več dekoracija, ampak pravcat pristni gozd, kjer vidi lovčevsko oko visokega peveca gozdnih vrhov, ruševca s korajžnimi krivci, ponosnega gamsa, brzega srnjaka in prebrisano zvito repko. Za vsakega loveca in ljubitelja narave krasen pogled! Razen modernih komadov, ki lovskega škornju niso všeč, je v najizdatnejši meri preskrbljeno za priljubljen valček, ki ga bo do skrajnosti predvajal znani godbeni orkester »Merkur« iz Ljubljane. Preskrbljeno je v pristnih planinskih kočah za vsa lovskim in drugim želedeem primerna okrepčila. Pridite vsi, ki vam je še kaj do prelepe narave in nepriljenega veselja! Začetek 28. II. t. l. ob 20.30 v Narodnem domu, konec ...? 712

* Nocni vsi na lovski ples, ki se bo vršil v sijajno okrašenih prostorih Narodnega doma. Pričetek ob 20.30. Svira »Merkur« iz Ljubljane.

* Nesreča nikoli ne pride sama. Pred dnevi smo poročali o nezgodi železničarja Valanda, ki mu je lokomotiva na celjskem kolodvoru odrezala levo roko. Včeraj je njegova žena prijavila policiji, da je, ko je zvedela za možovo nesrečo, hitela na kolodvor, pri tem pa na polni izgubila večji denarni znesek iz torbice. Naj se najdišči ozira na nesrečno žensko, ki ima tri male otroke in naj odda denar na policiji. Dobrotniki pa naj pomagajo s kakim darom bedni rodbini, ki stanuje v Gaberju št. 98.

* Od žalosti zbledela. V Mestinju je pred nekaj dnevi nenadoma umrl mali posestnik Gunže Matija. Njegova 47-letna žena Uršula si je možovo smrt tako vzela k srcu, da se ji je omračil um. Zalevala se je z glavo ob zid tako silo, da se je hudo poškodovala na glavi. Prepeljali so jo v celjsko javno bolnico. Njeno stanje je po nevarni poškodbi na glavi še bolj brezupno.

* Nezgoda. 46-letni posestnik Zlavs Karel iz Skofje vasi pri Celju je padel z drevesa na svojem posestvu in si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v celjsko javno bolnico.

* Knez je živ in zdrav. Mesarški pomočnik Knez, o katerem je vse mesto mislilo, da je mrtev, se je spet javil svojim znancom in povedal, da je bilo vse samo nesporazumljenje. Vsekakor ima to zaslugu, da je vse mesto in okolico tri dni pošteno razburilo.

Slovenske Konjice

Skrajsanje delovnega časa. Tukajšnja tovarna usnja A. Laurich se je odločila, da skrajša delovni čas v svojem obratu vsled zastanka naročil od 8 ur na 6 ur dnevno. Odslej se bo v tovarni obratovalo od 8. do 14. ure.

Promet zopet normalen. Ker je južno vreme, ki je nastopilo zadnje dni, stalilo znatno zapadli sneg, je omogočena zopet redna avtobusna zveza Maribor—Celje in so avtobusi že začeli voziti.

Vinska trgovina. Kakor je sicer jeseni izgledalo zelo slabo, da bi mogli naši vinogradniki spraviti svoje blago v denar, vendar opazoma zadnji čas, da se tukajšnji g. gostilničarji vedno bolj interesirajo za domača vina, kar je popolnoma pravilno. Le s tem se bodo obranili številnih vinotočev sponzlori in skozi vse leto, ki bi jim sicer utegnili postati neprijetna konkurenca.

Nov hotel namerava zgraditi letos nasproti kolodvora gospod Karol Peindl. Poslopje bode imelo tudi večje število sob za tuje, kar je vsekakor za naš trg zelo umestno, ker neprestano primanjkuje prenočišč. S pripravljanimi deli je že začel in upamo, da bo na jesen zgradba že izročena prometu.

Ameriško moderno sadjarstvo

Novo metode za podvig plemenitosti in rodovitnosti.

Statistika našega sadnega izvoza v preteklem letu, prikazuje prav lepe in zadovoljive rezultate. Jugovzhodna področja srednje Evrope so letos prav posebno dobro izkoristila slab pridelek sadja na zapadu Evrope. Švica, Nizozemska, Nemčija, še celo Danska so vsled vremenskih neprilic doživeli v preteklem letu ogromno škodo na sadju, posebno jabolkah, zato je bilo samo ob sebi umevno, da bodo morale druge dežele pokriti ta primanjkljaj.

Naša država je, kakor rečeno ta konjunkturalni val v veliki meri izkoristila. Če bi razpolagali po vsej državi z dobro in smoteno prodajno organizacijo, bi se dosegli seveda še znatno večji uspehi. Za naše sadjarje in sadne izvoznike pomeni pretekla sezija važno učno dobo, kako naj se dela in tudi kako se absolutno ne sme sklepati kupčij v tem poslu. Ni naš namen na tem mestu pokazati na nedostatke naše izvozne trgovine sadja, pač pa hočemo opozoriti naše sadjarje nove metode produkcije same.

Kdor občuduje enakomerno zdrava ameriška jabolka s svojim brezmadežnim olupkom, se ne hote vpraša, na kak način se to sadje vzgaja. Ameriški sadjar zavrača vsako plemenito podlago in vzgaja svoje jabolke izključno na divjaki. S tem doseže dober in zdrav razvoj korenin, dobro razkošeno krono in odporno zdravo deblo.

Moderno gozdarstvo polaga veliko važnost na ohranitev zdrave in narasne gornje zemeljske plasti, ker so s tem ustvarjeni pogoji za dobro stanje gozdnih dreves; osigurana je produkcija zdravega in dobrega lesa ter rodovitnost semenja. Travnate plasti v gozdu zavirajo razvoj dobrega lesa in njegovo plodovitost. Iz tega nauka se je razvilo moderno sadjarstvo v Ameriki.

Kar velja za gozd, mora najmanj v isti meri veljati tudi za sadno drevje.

Ameriški sadjar sadi mladice v pripravljene jamice — tudi na travnatih tleh — ter pokrije obrobno zemeljsko plast z debelo plastjo slame. Do štirikrat se v poletnih dneh pokosi trava na površini in potrosi na debelo pod vsako drevo. S tako travnato in slamnato odejo se zavira preveliko izhlapevanje, medtem ko se padavinam omogoči naglo pronicanje. Pod stalno vlažno odejo se pričnejo travnate rastline razkrajati. S tem pospešujemo razvoj bakterij, ki vežejo dušik in večamo humusna hranila zemlje. Na ta način so ameriški sadjarji dosegli lepoto in sijajen okus jabolke.

Slični poskusi v državnih preskuševalnicah so pokazali v primeri z drugimi vzgojnimi metodami mnogo večjo in dragocenejšo plodovitost. Jabolane kar kipijo zdravi in dobre letine so postale pravilo. Pri nas se smatra travo kot dragocen pridelek, vendar razpolaga vsako gospodarstvo z dobrimi nadomestki. Biti pa moramo pri izbiri primernih odelj prevodni, da ne uporabljamo snovi, ki tvorijo kisline in bakterijam sovražne primese. Predvsem ne smemo uporabljati šote, mahu žaganja itd.

Ta metoda sadne odeje, kakor bi jo imenovali, se posebno dobro obnese pri starejših jabolnah in jih nekako poživlji. Take jabolane bolujejo običajno na dobri koreninski asimilaciji, ali pa so vsled kvarljive tvorbe krone izravnotežene. Sadna odeja se mora vedno na novo prenavljati s polaganjem novih snovi. Eventuelne tvorbe pleva se morajo uničiti. Kot jesensko, oziroma zimsko sadno gnojjenje lahko uporabljamo apneno mleko, s katerim odejo polivamo. S tem bomo ogromno dvignili hranilno vrednost zemeljskih plasti, in s tem seveda tudi plodovitost sadja.

Gospodarske vesti

✕ Zaključek šesttedenskega kmetijskega tečaja v Vuhredu, srez dravogrski. Šesttedenski zimski kmetijski tečaj, ki je trajal od 20. januarja do 22. februarja 1931, je bil v nedeljo dne 22. februarja t. l. primerno zaključen ob navzočnosti načelnika sreskega kmetijskega odbora g. inž. Franja Pahernjaka, sreskega banovinskega kmetijskega uradnika g. Alfonza Zdolška in občinskega kmetijskega odbora. — Udeležba je znašala 35 oseb na dan. Na tečaju so predavali sledeči gg.: sreski načelnik dr. Dionizij Maraž, položaj kmetijstva v srezu, sreski podnačelnik Ivan Milač, kmetijski zakoni, kmetijski uradnik Zdolšek, sadjarstvo, živinoreja, travništvo, poljedelstvo, zadrugištvo, planšarstvo, umetna gnojila, prašičereja, sadjarstvo in sadni škodljivci, sreski šolski nadzornik Močnik Peter, kmetijsko računstvo, knjigovodstvo, kletarstvo, vrtnarstvo in konzerviranje sadja. O gozdarstvu je predaval inž. Pahernjak, o higijeni dr. Maks Pregelj, okrožni zdravnik iz Vučenice, živinozdravništvo je poučeval uradni veterinar Kolenc.

✕ Gostilniška pivovarna d. d. Laško. Priprave za ustanovitev pivovarne d. d. Laško so končane. Predskripcija je imela popoln uspeh. Te dni izidejo razglasi o redni subskripciji, ki naj prinese še ostanek potrebne delniške glavnice. Predkoncesija je podeljena; prošnja za izvirno koncesijo bo te dni rešena pri ministarstvu v Beogradu; pravila so v tisku, stavbišče je kupljeno, ustanovni občni zbor pa se bo vršil tekom meseca aprila t. l. Pivovarna v Laškem bo domače podjetje; vodili ga bodo domačini.

✕ Razdelitev žitnih zalog bodoče žetve. Pri prevzemu predsedniškega mesta v odboru za razdelitev žitnih zalog bodoče žetve je francoski državni podtajnik g. Francois Poncet imel govor, v katerem je dejal, da je število odgovornih članov v tem odboru omejeno, da pa so neke države, kakor n. pr. Romunija, Madžarska, Bolgarska in Poljska odposlale vanj svoje opazovalce. Poncet je pristavil, da se za presežke žitaric zanimajo svetovna tržišča. Evropa, ki ne prideluje dovolj žitaric, uvaža iz prekomorskih dežel 100 do 150 milijonov kvintalov pšenice in 80 milijonov kvintalov koruze. Tudi če se v Evropi pokupijo vsi presežki žitnega pridelka, ostane še vedno 70 do 80% žitnega konzuma, ki ga je treba kriti z uvozom iz prekomorja. Poncet je nadalje poudaril, da je treba železi, da odbor krona svoje delo s sporazumom evropskih držav napram prekomorskim deželam. To skupno stališče naj pride do veljave na prihodnji žitni konferenci v Rimu. V to svrhu bo treba proučiti preferenčne sisteme, ki naj se uveljavijo napram prekomorju. Odbor naj nadalje prouči kvaliteto evropskih žitaric in organizira žitno trgovino. Naposled naj prouči predloge za bodoči kreditni zavod za poljedelstvo ter predloge za bodočo evropsko konferenco o cerealijah.

✕ Proti uklinjanju pomorske zveze z Levantom. Gospodarski krogi na Sušaku so vznemirjeni radi vesti, da namerava Jadranska plovitba ukiniti redno paroplovno linijo z Levantom, kjer imamo dobre trgovske odnose. Bilo bi celo treba podaljšati to linijo do izliva Donave v Črno morje. Pravijo, da namerava Jadranska plovitba ukiniti to linijo radi domače konkurence in ker država ne podpira v zadostni meri onih paroplovnih prog v Sredozemskem morju, ki jih je na vsak način treba vzdrževati.

✕ Zakon o poljedelskih šolah. Poljedelsko ministarstvo je izbralo posebno strokovno komisijo, ki ima nalogo, da izdela zakonski osnutek poljedelskega šolstva v naši državi.

✕ Tarifne ugodnosti v rečni plovitbi. Da olajša izvoz, je direkcija rečne plovbe Jugoslavije določila za izvoz moke, mlinskih proizvodov in fižola preko obmejnih postaj iste znižane tarife postavke, ki veljajo tudi za izvoz žitaric po železnici, pod pogojem, da gre za kompletne vlačilce z najmanj 30 vagoni.

✕ XII. dražba kož divjadi bo dne 23. marca t. l. na velesejnu v Ljubljani. Opozarjamo vse

posestnike divjih kož, da je to zadnja dražba kož divjadi v tem letu. Zato naj nihče ne zamudi te ugodne prodajne prilike. Kože se sprejemajo že sedaj in najpozneje do 20. marca. Letošnja januarska dražba je navzile neprilike, ki jih povzroča splošna gospodarska kriza, dobro uspeša. To je posledica organizacije »Divja koža«, v kateri sta sedaj zvezana pridobitelj in prodajalec. Ugodne posledice njenega dela čutijo danes vsi jugoslovanski lovci. Kože sprejema in daje navodila »Divja koža«, Ljubljana, velesejem.

✕ Zveza tekstilne industrije. 23. t. m. se je vršila pod predsedništvom Vladimirja Ilića glavna skupščina Zveze tekstilne industrije kraljevine Jugoslavije. Udeležili so se zastopniki iz vse države. Sprejeta je bila resolucija, ki naproša vlado, da po zgledu drugih držav podpira domačo industrijo, zlasti tekstilno. Posebno prošjo tekstilni industriji zaščite pri sklepanju mednarodnih trgovskih pogodb. Nadalje se prosil posebnih ukrepov zoper prenašanje starih tovarov s starimi stroji v našo državo. Resolucija se nadalje protivi uvedbi zavarovanja delavcev za starost in prosil, da se sedanji zakon o delavskem zavarovanju ne izpremeni, in prosil, da se pri zakonu o skupnem davku na poslovni promet kot najnižja stopnja ne vzame 1%, nego 5%.

✕ Za milansko razstavo. Ministerjalni svetnik g. Jaša Grgašević odputuje v Maribor, da pregleda živino, ki je namenjena za milansko razstavo, kjer bo tudi iz naše države razstavljeno večje število plemenske živine.

Dobave

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 3. marca t. l. ponudbe glede dobave 150 kg razne žice; do 6. marca t. l. pa glede dobave 300 doz čistila za kovine, 40 kg stenja za petrolej in olje, 1500 komadov nalučnikov, 30 kg voska, 5000 polsteklenega papirja, 2500 pol gladilnega platna, 200 m heslana, 100 komadov metel, 200 komadov krtač za ribanje, 10 omet za prah in 20 omet za pečne cevi. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. marca t. l. ponudbe glede dobave tiskovin. (Pogoji so na vpogled pri posameznih oddelkih). — Direkcija državnih železnic sprejema do 11. marca t. l. ponudbe glede dobave 6000 kg masti in 10.000 kg riža.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 12. marca t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg olja, 2500 kg kave in 5000 kg riža.

Direkcija državnega rudnika Zabukovec pri Celju sprejema do 12. marca t. l. ponudbe glede dobave mansmanovih cevi, žičnikov in druge železnine.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 12. marca t. l. ponudbe glede dobave balat jermen in gonilnih jermen.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 12. marca t. l. ponudbe glede dobave 80 komadov sodov, 110 komadov elementov, 9 komadov armatur in 2 zobatih koles.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Borzna poročila

dne 27. februarja 1931

Devizna tržišča

Ljubljana, 27. februarja. Amsterdam 22-83, Berlin 13-5125—13-5425, Bruselj 7-9343, Budimpešta 9-9178, Curih 1094-40—1097-40, Dunaj 7-9763—8-0063, London 276-10—276-90, New York 56-815, Praga 168-01—168-81, Trst 296-90—298-90.

Zagreb, 27. februarja. Amsterdam 22-83 bl, Dunaj 797-63—800-63, Berlin 13-5925—13-6225, Bruselj 793-43 bl, Budimpešta 991-78 bl, London 276-10—276-90, Milan 298-968—298-968, New York ček 56-715—56-915, Pariz 222-99—224-09, Praga 168-01—168-81, Curih 1094-40—1097-40.

Beograd, 27. febr. Berlin 13-5125—13-5425, Budimpešta 990-28—992-28, Curih 1094-40 do 1097-40, Dunaj 797-63—800-03, London 276-10 do

276-90, Milan 296-90—298-90, Praga 168-01 do 168-81, Sofija 32-29—33-79.

Dunaj, 27. februarja. Amsterdam 285-54, Beograd 12-4963, Berlin 169-10, Bruselj 99-20, Budimpešta 124-09, Bukarešta 4-2325, Kopenhagen 190-20, London 34-5525, Madrid 74-50, Milan 37-2425, New York 711-40, Pariz 27-875, Praga 27-875, Sofija 5-1550, Stockholm 190-30, Varšava 79-68, Curih 136-91.

Curih, 27. februarja. Beograd 9-1260, Pariz 20-3625, London 25-2375, New York 519-46, Bruselj 72-375, Milan 27-195, Madrid 54-25, Amsterdam 208-375, Berlin 123-45, Dunaj 72-91, Sofija 3-7625, Praga 15-3875, Varšava 58-15, Budimpešta 90-525.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 27. februarja. Drž. papirji: 7% inv. pos. 86-50—87-50 (86, 87-50), voj. škoda ar. 416-50—417, kasa 416-50—417 (416-50, 417), voj. škoda marc, april, maj, junij 416—417 (marc 417), 4% agr. obv. 51—51-75, 7% Bler. 81-75 do 82 (82), 8% Bler. 92—92-50 (92-375), 7% pos. hipot. 81-50—82. — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 975—980, Udružena 193-50 do 194, Ljublj. kred. 125 d., Medunarodna 69-50 d., Narodna banka 8110 d., — Industrija: Šečarana Osijek 282-50—285, Trboveljska 333—334, Slavonija 200—202, V. v. 128 d.

Beograd, 27. februarja. 7% inv. pos. 87 do 87-50, 4% agr. obv. 51—52, 7% pos. drž. hip. banke 81-75, 7% Blaire 82-25—82-50, 6% begluške obv. 68-75—69, vojna škoda 416-25 do 416-50.

Dunaj, 27. februarja. Bankverein 16-45, Kreditni zavod 46-70, Dunav-Sava-Adria 75-65, Prioritete 93-27, Trbovlje 41-10.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 27. februarja. 7% Blaire 79—81.

New York, 27. februarja. 8% Blaire 91-50 do 92-50, 7% Blaire 81-25—82, 7% pos. drž. hip. b. 81—81-75.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencja neizpremenjena mlačna, promet: 1 vagon anten.

Zitna tržišča

Tendencja na ljubljanskem tržišču stalna, promet: dva vagona pšenice.

Novi Sad, 27. februarja. Pšenica: baška okolica Novi Sad 79-80 kg 152-50—155, baška okolica Sombor 79-80 kg 142-50—145, ostala neizpremenjena. Vse ostalo neizpremenjeno. — Promet: pšenica 13 vagonov, koruza 33 vagonov, ječmen 2 vagona, otrobi 7 vagonov. Tendencja: slaba.

Sombor, 27. februarja. Oves: baški 150 do 155, sremski, slav. 147-50—152-50. — Kuruza: baška garant. 77-50—82-50, baška marc 80 do 85. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencja: neizpremenjena. Promet: 97 vagonov.

Budimpešta, 27. februarja. Tendencja neenotna. Promet: miren. Pšenica: marc 14-69 do 14-75 (14-75—14-77), maj 14-80—14-92 (14-90 do 14-91). — Rž: marc 11-17—11-23 (11-22 do 11-23), maj 11-20—11-26 (11-25—11-26). — Kuruza: maj 12-40—14-58 (12-54—12-56), julij 12-72.

Sport

Paberk z bohinjskih tekem

Hotel Sv. Janez je bil glavni stan JZSS in novinarjev. Tu so bili nameščeni tudi češki in avstrijski tekmovalci. Tu smo prebili največ prostega časa.

Hotelske odnosno restavracijske sobe so prav čedno razdeljene, vsaka je dobila za časa mednarodnih tekem svojo zgodovino. V prvi, ležeči nasproti kuhinji, smo navadno kraljevali novinarji. Ob vhodu na desni strani so se utabirali naši skakalci, med njimi Norvežan Gut-torsen, nad katerim je plapolala norveška zastava. Fant ima tako rdeča lica, da je bolj podoban prstnemu Gorenju. Prav postaven in čeden je — marsikatero žensko oko je z globokim vzdihljajem obtičalo na njem. Posebno dobro se je razumel z neko... pardon — le nikake indiskretnosti, kdor je bil pri Sv. Janezu, ta že ve. Nasproti je bila avstrijska delegacija — med njimi neka prav čedna rožica Celovčanka. Salonski tigri iz Ljubljane so tukaj dominirali.

V sobi na desni je bila miza Čehov. Tu je bilo zelo resno. Le po končanih tekмах je tu di katičel pokazal, da ni brez temperamenta. Prav neradi so odhajali naši severni bratje, ni čuda sprlo številnega nežnega spola.

Soba na levi je imela znanstveno obilježje. Resni obrazi zdravniške komisije so spominjali človeka, da bacili še niso izumrli. Hvala Bogu, so imeli opravka le s tekmovalci — kočljivih slučajev ni bilo. Zvečer je v tej sobi ob dolgi mizi triumfalno cvilel, kapljica, kakršne v Ljubljani ne dobiš zlepa.

Po hodniku dalje si prišel v salon. Jazz Sokola I. iz Ljubljane je tu privzdigoval podplate, plesa željni so prišli na račun.

Nekaj korakov od hotela stoja trafika. Ljubljanski časopisi so bili vedno že zgodaj razprodani. Pri tej priliki moram omeniti, da je napravila konkurenca daljšo turo na smučeh: od hotela do trafike. Precej masivni kolega je vozil s tako hitrostjo, da smo se bali, da ne bo izdržal peklenskega tempa. Pa se je pokazal dobro treniranega — vozil je celo brez palic. Zlobni jeziki so sicer trdili, da je možakar nataknil smuči le radi razmočenega dvorišča, jaz za svojo osebo tega ne verjamem.

Zabave je bilo dovolj, za njo sva preskrbela konkurenca in jaz, kar moram navzile prirojeni ponižnosti priznati. Nekega večera smo priredili boks-match. Nastopila sva z »Riboc«, kot sodnik je fungiral »konkurenca«, moj sekundant je bil Tegetthof. Tisočglavi množici je nastop ugajal, bila je pač dobrodošla sprememba. »Tegetthof« in »Riboc« sta se sploh izkazala kot allround-umetnika. Njihov solo ples na mizi je razgrel vse.

Kdor ni bil strokovnjak, se mu je slabo godilo. Nekega poročevalca je hudobnež potegnil, da vodi tekmovalna proga na Mali Triglav. Raznesla se je tudi govorica, da je maratona šporna zasul med tekmovalcem plaz, škoda, da je neki nepoučeni savezni funkcionar pokvaril šalo. Stvar je nato popravil s senzacionalno

vestjo, da je Nemecky diskvalificiran, ker je skrajšal progo in da je prvak naš Janša. Bli-skovito se je kmalu nato raznesla vest, da je Nemecky padel v vodo in je moral napraviti testament. Vsebinsa istega, da je tako zanimiva, da bi jo morali objaviti vsi časopisi. Še več krepkih je bilo. Iz tega je razvidno, da smo morali biti poročevalci sila previdni, da nismo zašli v babilonsko zmešnjavo.

»Jaj elskedraj!«, cenjene čitateljice, to je sladka beseda, ki vam najbrže ne bo znana. Kdor je bil pri Sv. Janezu, ve, kaj pomeni. Bila je v ponedeljek zvečer po končanih tek-mah v splošni uporabi — pri moških in žens-kah. Ne bom vas mučil — »Jaj elskedraj« je norveško in pomeni po naše: ljubim vas. Ko smo se raztepli ob koncu na vse vetrove, smo se poslavljali le norveško (seveda z nežnim spolom). Celo naši severni bratje so stiskali ro-čice lepim Slovenkam, mrmrajoč pri tem jaj elskedraj...

Smuška tekma na Jesenicah

Alpsko smuško tekmo za prehodno darilo Kranjske industrijske družbe na Jesenicah pri-redi podružnica TK. »Skale« na Jesenicah v nedeljo dne 8. marca t. l.

Start: Rožca sedlo; cilj: Planina—Sv. Križ nad Jesenicami. Proga je dolga 6 km in znaša višinska razlika 660 m. Pismene prijave je po-slati na jeseniško podružnico TK. »Skale« naj-kasneje do 6. marca. Naknadne prijave se bo-do sprejemale še na dan tekme pred žreba-njem, ki se vrši ob 8. uri pri »Kopišarjuc« (Sv. Križ nad Jesenicami). Startanje je dovolje-no samo pri JZSS verificiranim tekmovalcem. Rezultati se bodo objavili isti dan popoldne ob 3. uri »pri Jerci«.

Poleg prehodnega darila, ki je razstavljeno v trgovini g. Riharda Mežika, je razpisanih še troje ličnih diplom I.—III. za posamezne tek-movalce. Iskreno vabljeni vsa društva.

Radio

Ljubljana, sobota, 28. februarja. 12.15 Plošče (slovenske pesmi, plesni šlagerji). 12.45 No-vice iz današnjih dnevnikov in zimsko-sportne vesti. 13.00 Čas, napoved, nato plošče. 13.30 Borzne vesti. 17.30 Popoldanski koncert. 18.30 B. Plenčar: Sahovska ura. 19.00 G. dr. Veber: Filozofija evangelijev. 19.30 Ga. Orthaber po-učuje angleščino. 20.00 Plošče. 20.30 Prenos iz narodnega gledališča v Beogradu. 22.00 Ča-sovna napoved, dnevne vesti, sport, vreme. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, nedelja, 1. marca. 9.00 Kmetško predavanje (ing. Edo Fugina: O osuševanju zemljišč). 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje. 10.20 G. F. Jelenc: Nauk o serviranju. 11.00 Radio orkester. 12.00 Časovna napoved in dnevne vesti. 15.00 Kmetški dom — ponos kmetške žene. 15.30 Reproducira slo-venska glasba. 16.00 Humoriistično štivo (gosp. Milčinski). 16.30 Radio orkester. 17.00 Turge-njev: »Tuji kruhe«, igra (bl. Ljudskega odra). 20.00 Koncert Dravske divizije. 22.00 Napoved časa, dnevne vesti, sport, vreme, Hawai-jazz. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sobota, 28. februarja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Sneg in vreme. 12.35 Plošče. 13.30 Poro-čila. 17.00 Popold. koncert Radio orkestra. 18.30 Novice. 18.45 Abstinencia. 20.20 Uvod k prenosu. 20.30 Beograd. 22.30 Novice. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, nedelja, 1. marca. 11.30 Popoldanski koncert. 12.00 Zvonenje. 12.05 Koncert. 12.30 Kuhinja. 17.00 Komorna glasba akademskega kvarteta. 20.05 Uvod k prenosu. 20.15 Dunaj: »Tannhäuser — Parodija«, K. Binder. 22.15 No-vice in vreme. 22.25 Lahka večerna glasba.

Beograd, sobota, 28. februarja. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plo-šče. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Koncert radio orkestra. 19.30 Tiskarna v Beogradu. 20.00 Tam-buraški koncert. 20.30 Prenos iz narod. gleda-lišča (operni solisti in orkester, akad. pevski zbor »Obilič«). 23.20 Plošče.

Beograd, nedelja, 1. marca. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Poljedelstvo. 11.00 Plo-šče. 12.30 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Delavska ura. 17.00 Zdrav-stvo. 17.30 Komedija. 18.00 Narodne pesmi. 19.30 Zena in svetovni mir. 20.00 Narodni napravi. 20.40 Koncert: petje in flavta. 21.25 Plošče. 22.00 Novice. 22.20 Po Evropi.

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—. Oglasi reklamne in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Telefon 2059

Premog suha drva Pogacik, Bohoričeva ulica 5

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž 463 aajceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Elegantna hiša z zelenjadjm ter sadnim vrtom poceni za prodati: Vrnsko pri Celju, Sorkak. 677

Zakoni v knjižnicah:

Zakon o pobijanju ne-lojalne konkurence 6 Din. Zakon o javnih beležnikih (notarjih) 12 Din. Zakon o glavni kontroli 10 Din. — Pravilnik o pomožnem osebju drž. prometnih ustanov 8 Din. Upra-va »Jugoslovanac«. Gradišče 4.

Gg. odvetnike, notarje in tr-govce

opozarjamo, da dobijo zakon o nelojalni kon-kurenci v upravi »Ju-goslovanac«. — Cena Din 6.—.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 45/7.

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini

od 8. februarja do 14. februarja 1931.

S rez	Ostali	Na novo oboleni	Ozdraveli	Umri	Ostanejo v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Celje	3	—	2	—	1
Dolnja Lendava	1	—	—	—	1
Konjice	1	—	—	—	1
Krško	1	—	—	—	1
Litija	1	—	—	—	1
Ljubljana (mesto)	5	—	—	—	5
Novo mesto	1	—	1	—	—
Slovenjgradec	1	—	—	—	1
Skupaj	14	—	3	—	11
Škrlatinka. — Scarletina.					
Celje	2	—	—	—	2
Celje (mesto)	2	—	—	—	2
Dolnja Lendava	1	—	—	—	1
Kamnik	5	—	4	—	1
Kočevje	1	—	1	—	—
Krško	1	—	1	—	—
Litija	12	—	—	—	12
Ljubljana (mesto)	2	1	—	—	3
Ljutomer	2	—	—	—	2
Maribor desni breg	1	—	—	—	1
Maribor levi breg	8	1	—	—	9
Murska Sobota	1	—	—	—	1
Ptuj	3	—	2	—	1
Slovenjgradec	—	1	—	—	1
Skupaj	41	3	8	—	36
Ošpice. — Morbilli.					
Ptuj	30	19	22	—	27
Ptuj (mesto)	2	—	2	—	—
Skupaj	32	19	24	—	27
Davica. — Diphtheria et Croup.					
Brežice	10	3	8	2	3
Celje	1	2	—	1	2
Celje (mesto)	1	—	—	—	1
Dolnja Lendava	1	—	1	—	—
Gornji grad	1	—	1	—	—
Kamnik	4	1	—	1	4
Kranj	3	2	—	—	5
Kočevje	—	1	—	—	1
Konjice	1	8	—	—	4
Krško	21	1	1	—	21
Litija	5	—	2	—	3
Ljubljana (srez)	3	—	1	—	2
Ljubljana (mesto)	5	3	1	—	7
Ljutomer	—	2	—	—	2
Maribor desni breg	—	2	—	—	2
Maribor levi breg	3	7	2	—	8
Maribor (mesto)	6	2	3	—	6
Murska Sobota	1	—	—	—	1
Novo mesto	2	—	1	—	1
Prevalje	2	1	2	—	1
Ptuj	2	—	—	1	1
Radovljica	2	—	—	—	2
Slovenjgradec	—	1	—	—	1
Šmarje pri Jelšah	6	3	2	—	7
Skupaj	80	34	25	5	84
Nalezljivo vnetje možganov. — Meningitis cerebrospinalis epidemica.					
Litija	1	—	—	—	1
Ljubljana mesto	—	1	—	—	—
Skupaj	1	1	—	—	1
Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Murska Sobota	1	—	1	—	—
Skupaj	1	—	1	—	—
Sen. — Erysipelas.					
Celje	1	—	—	—	1
Konjice	1	—	—	—	1
Litija	1	—	—	—	1
Ljubljana (mesto)	2	—	2	—	—
Maribor desni breg	1	2	1	—	2
Maribor (mesto)	2	1	1	—	2
Prevalje	—	1	—	—	1
Radovljica	1	1	1	—	1
Skupaj	9	5	5	—	9
Otročniška vročica. — Sepsis puerperalis.					
Novo mesto	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1

Ljubljana, dne 18. februarja 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani.

*

VI. No. 696/17.

519—3—1

Razpis.

Na temelju »Zakona o državnem računovodstvu (čl. 82 do 105, oddelek B pogodbe in nabave) se razpisuje pisnena ofertalna licitacija za dobavo mesa in mesnih izdelkov ter slanina, mleka in mlečnih izdelkov, kruha, moke in mlevskih izdelkov, specerijskega in kolonijalnega blaga in hišnih potrebščin v proračunskem letu

1931/32, to je za dobo od 1. aprila 1931 do 31. marca 1932 za sledeče zavode:

1. Splošna bolnica v Mariboru;
2. Banovinski dečji dom v Mariboru;
3. Javna bolnica v Celju;
4. Javna bolnica v Slovenjgradcu;
5. Banovinska javna bolnica v Murski Soboti;
6. Javna bolnica in banovinska hiralnica v Ptuj;
7. Banovinska hiralnica v Vojniku;
8. Javna bolnica v Brežicah;
9. Banovinsko zdravilišče na Golniku;
10. Zavod za slepo deco v Kočevju;
11. Bolnica za duševne bolezni v Novem Celju.

Vse dobave, izvzemši le dobavo mesa, mesnih izdelkov in slanina, pa za:

1. Banovinska splošna bolnica v Ljubljani;
2. Banovinska bolnica za duševne bolezni Ljubljana — Studenec;
3. Banovinska bolnica za ženske bolezni v Ljubljani;
4. Gluhonemnica v Ljubljani;
5. Banovinski dečji dom v Ljubljani.

Licitacija se bo vršila

v torek dne 17. marca 1931 ob desetih in sicer za vse zavode pod B pri upravi Banovinske splošne bolnice v Ljubljani, za Splošno bolnico v Mariboru in Banovinski dečji dom v Mariboru pri upravi Splošne bolnice v Mariboru, za Javno bolnico v Celju, Bolnico za duševne bolezni v Novem Celju in Banovinsko hiralnico v Vojniku pri upravi Javne bolnice v Celju, za vse druge zavode pa pri upravi dotičnega zavoda.

Podrobni dražbeni in dobavni pogoji so interesentom na vpogled pri upravi zavoda, ki se mu hoče ponuditi dobavo.

Ponudbe, opremljene s kolkom za Din 100 v zapečatenem ovitku z oznako »Ponudba za dobavo (navesti predmet)« ponudnika I. N. e. morajo izročiti ponudniki ali njihovi pooblaščenici najkasneje na dan licitacije do desetih v roke dražbene komisije. Ponudnik se mora že v ponudbi obvezati, da v celoti pristaja na dražbene in dobavne pogoje ter mora položiti najkasneje eno uro pred pričetkom licitacije predpisano kavcijo ter predložiti licitacijski komisiji potrdilo o dražiteljski sposobnosti in potrdilo o plačanih davkih.

Upravam zavodov kot tudi dobaviteljem je pridržana pravica, odpovedati dobavno pogodbo za vsako nadaljno četrtletje proračunskega leta 1931/32 najmanj deset dni pred potekom četrtletja. Ako se pogodbenika ne poslužita te pravice, odnosno ako sporazumno vsled spremenjenih tržnih cen recidirajo dobavno ceno, velja pogodba tudi vnaprej.

Ponudbe se morajo glasiti na stalno ceno za celo dobavno leto.

Kraljevska banska uprava ni vezana na najnižjo ponudbo in ima pravico porazdeliti dobavitelje na posamezne zavode.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 14. februarja 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Kps 137/30

495

V imenu Nj. Vel. Kralja!

Podpisano okrajno sodišče v Rogatcu je razsodilo z razsodbo z dne 15. oktobra 1930, da je Rupnik Anton, 31 let star, po poklicu čevljar v Sodni vasi, kriv prekrška po čl. 6. zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne špekulacije, storjenega s tem, da ni imel kot kramar na sejmu dne 25. avgusta v Rogatcu vidno označenih cen življenjskim potrebščinam in sicer čevljarjskim izdelkom.

Zaradi tega je bil obsojen po čl. 6 zgoraj navedenega zakona na 24 ur zapora in na 50 Din denarne kazni, ki se spremeni očitneizterljivosti v nadaljno kazen 24 ur zapora.

Okrajno sodišče v Rogatcu, odd. II., dne 15. oktobra 1930.

*

Kps 136/30—4

476

Sodba.

Okrajno sodišče v Slovenjgradcu je razsodilo z razsodbo z dne 4. 2. 1931, da je Stalekar Viktor, 24 let star, mesar v Slovenjgradcu, kriv prestopka po členu 8. zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne špekulacije, storjenega s tem, da je v novembru in začetkom decembra 1930 kravje meso prodajal po 16 in tudi po 18 Din, torej za življenjsko potreščino zahteval višjo ceno, nego je ona,

ki zajamčuje običajni in dovoljeni čisti dobiček.

Zaradi tega je bil obsojen po členu 8. zgoraj navedenega zakona na 5 (pet) dni zapora in na 200 Din denarne kazni, ki se izpremeni ob neizterljivosti v nadaljno kazen 4 dni zapora.

Okrajno sodišče v Slovenjgradcu, odd. II., dne 11. februarja 1931.

*

E 2949/30—11

507

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke tvrdka Tramscheg Franc v Celju, ki jo zastopa dr. Frid. Zangger, odv. v Celju, bo dne 31. marca 1931 ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin:

zemlj. knj. Loka, vl. št. 158, gospodarsko poslopje, cen. vr. 20.000 Din, mlin 10.000 Din, zemljišča 648 Din, pritlikline posestva 75 Din, pritlikline mline 830 Din, skupaj 31.553 Din, najmanjši ponudek 25.469 Din 36 p;

zemlj. knj. Loka, vl. št. 197, zemljiške parcele ocenjene na 13.301 Din 80 p, polovica od vl. št. 197 k. o. Loka 6650 Din 90 p, skupaj 38.203 Din 90 p.

Vadij: 3820 Din 30 p.

K nepremičnini zemljiška knjiga Loka, vl. št. 158, spadajo sledeče pritlikline: razno gospodarsko in poljedelsko orodje v cenilni vrednosti 75 Din, k mlinu pa 1 tehtnica, 1 skrinja z moko, 1 čistilni stroj za moko in razno drugo mlinarsko orodje v cenilni vrednosti 830 Din.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 10. februarja 1931.

*

E 20/31

521

Dražbeni oklic.

Dne 9. aprila 1931 ob devetih bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 3. dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Goriški vrh, vl. št. 16.

Cenilna vrednost: 59.658'84 Din.

vrednost pritlikline: 3.005 Din;

najmanjši ponudek: 43.658'84 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Prevalje, dne 21. februarja 1931.

*

Kps 7/31.

474

Prepoved.

Glasom sodbe z dne 20. februarja 1931. opr. št. Kps 7/31—7 okrajnega sodišča na Brdu ne sme v dobi od 20. februarja 1931 do 20. februarja 1932 zahajati v krčme Kurent Jurij, rojen 15. februarja 1901, posestnik na Prevojah št. 39 pri Lukovici.

Okrajno sodišče na Brdu, dne 20. februarja 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 4/31—2.

465

Poravnavni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Rebolja Franca, trgovca in gostilničarja na Gmajni — Krka št. 18.

Poravnavni sodnik: dr. Močnik Ivan, starešina okrajnega sodišča v Višnji gori.

Poravnavni upravitelj: Zevnik Anton, notar v Višnji gori.

Narok za poravnavo pri okrajnem sodišču v Višnji gori dne 2. aprila 1931. ob devetih.

Rok za oglasitev terjatev do dne 26. marca 1931 pri okrajnem sodišču v Višnji gori.

Okrajno sodišče Novo mesto, odd. II., dne 19. februarja 1931.

*

S 20/30—54.

498

Določitev naroka za prisilno poravnavo.

Prezadolženka Hvala Fani, trgovka s cveticami v Ljubljani.

Za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi, ki jo predlaga prezadolženka, se določa narok na dan 7. marca 1931 ob polenajstih pri tem sodišču, soba št. 140.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 19. februarja 1931.

*

Sa 4/30—74.

477

Potrditev prisilne poravnave izven tečaja.

Poravnavna zadeva tvrdka M. Rauch in Anita Rauch iz Celja.

Potrjuje se poravnava, katero sta sklenila izven tečaja poravnavna dolžnika tvrdka M. Rauch in Anita Rauch, trgovca v Celju, z svojimi upniki pri naroku dne 7. februarja 1931, te vsebine, da je prvenstvene terjatve plačati v celoti, ostali upniki pa dobijo 40% kvoto, plačljivo v 10 enakih mesečnih obrokih, pri čemer 60 dni po pravomočni potrditvi poravnave; da v slučaju nepravčasne plačila oživi cela terjatev v ugotovljenem znesku in da pristopi kot porok in plačnik k tej poravnavi Ljubljanska kreditna banka, podružnica v Celju.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 18. februarja 1931.

*

6 650/30—11

510

Sklep.

Za dne 13. marca 1931 ob desetih pri podpisanim sodišču v sobi št. 2 razpisana dražba nepremičnin: k. o. Leskovec, vl. št. 788, zemljišče s prostorom za žago, zidani mlin in zidana strojnica ter ležarski prostor s pritliklinami, cenilna vrednost s pritliklinami 241.000 Din, najmanjši ponudek 120.500 Din se preklicuje in uradoma preloži na 27. marca 1931 ob isti uri in istotam ter popravi v toliko, da znaša najmanjši ponudek Din 160.670, v ostalem pa ostane oklic z dne 5. 2. 1931 neizpremenjen.

Okrajno sodišče v Krškem, odd. II., dne 20. februarja 1931.

*

E 780/30—14.

493

Sklep.

S tus. sklepom E 780/30—1 dovoljena prisilna dražba nepremičnin, vl. št. 35 k. o. Hotiza, se v smislu § 151 i. r. ustavlja.

Pred potekom pol leta po ustavitvi se radi iste terjatve ne sme predlagati novo dražbeno postopanje.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. II., dne 16. februarja 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

No. 29. 9/1.

624

Dražba lova.

Lovska pravica krajevne občine Studenci pri Mariboru se da potom javne dražbe do 31. marca 1935. v zakup. Dražba se vrši v torek dne 31. marca 1931 ob desetih v prostorih sreskega načelnika Maribor desni breg v sobi št. 35.

Sresko načelstvo Maribor — desni breg, dne 21. februarja 1931.

*

T. No. 421/1—F.

505—3—2

Razglas

o drugi ustmeni licitaciji za dobavo gramoza za državne ceste v območju tehničnega razdelka sreskega načelstva v Kranju.

Ker je I. ustmena licitacija za dobavo gramoza za leto 1931/32 le deloma uspela, razpisuje podpisani tehnični razdelek drugo ustmeno licitacijo na

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate. Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

Ko sem se vrnil, sem opazil, da je še nekdo v hiši. Bila je Adolfova žena. Držala se je pokonci, toda njeni rami ste bili mehki. Tilnik žene je nekaj, kar učinkuje na moža. Po njem so žene podobne otrokom, tako da človek ne more biti hud nanje. Seveda je drugače z debelimi ženskami, ki imajo tilnik zalit z mastjo.

Voščil sem dober dan in potegnil čepico z glave. Žena ni odgovorila. Smotke sem postavil pred Adolfa, toda vzel ni nobene. Ura je tiktakala. Pred okni se je poigraval veter z listjem kostanjev. Semintja je prišumel kak kostanjev list do stekla v oknu, in veter ga je pritisnil nanj. Pet rjavih kostanjevih listov, združenih na enem stebliču, je žugalo od zunaj skozi okno v sobo; vse je bilo podobno stegnjenim, grabecim prstom. Rjavi, mrtvaški prsti jeseni.

Adolf se je zganil in dejal s takim glasom, da ga nisem spoznal: »Marija, pojdi že.«

Kakor otrok v šoli, tako poslušno je vstala, pogledala pred se in šla. Mehki tilnik, ozka ramena, kako je vse to mogoče?

29

»Vsak dan pride, se vsede, ne spregovori besede, samo gleda me,« mi je žalostno pripovedoval Adolf. V meni je vstalo sočutje do njega, pa tudi do njegove žene. »Pelji se z menoj v mesto, Adolf. Saj je brezsmiselno tu čepeti,« sem predlagal.

Ni hotel. Zunaj se je začel oglašati pes. Žena je šla po vrtu nazaj k svojim staršem.

»Kaj želi priti zopet nazaj?« sem ga vprašal. Pričimal je. Več nisem spraševal. To mora sam urediti. »Pa bi bilo le dobro, da bi šel z menoj,« sem poskusil še enkrat.

»Pozneje Ernest.«

»Zapali si vsaj smotko.« Porinil sem škaflo predenj in počakal, da si je našel eno. Potem sem mu stisnil roko. »Te bom še obiskal, Adolf.«

Spremil me je do vrat na dvorišču. Čez nekaj časa sem se ozrl. Še vedno je stal ob ograji, za njim je pa vstajala večerna tema kakor takrat, ko je stopal od kolodvora proti vasi. Pri nas bi moral ostati. Zdaj je sam in tako nesrečen, mi mu pa ne moremo pomagati, četudi bi mu radi. Oh, tam zunaj je bilo to vse drugače; — samo, da je bil človek živ, pa je bilo vse dobro.

POT NAZAJ

Ni se mi hotelo domov, ker v tem razpoloženju nisem hotel biti sam. Imel sem občutek, da bi bili vsi ogroženi, če bi se Adolfu Bethkeju kaj zgodilo. Poiskal sem svoje tovariše in jih našel pred Ko-

nersmannovo krčmo. Slavili so Valentinov god in so se ravno pripravljali na sprehod, da si ohladi vroče glave. Tudi Albert je bil med njimi. Pridružil sem se jim.

Šli smo proti trgu pred kolodvorom, ki je bil od par slabih luči potopljen v migljajočo poltemo. Iz grmovja v parku je vel vlažen veter. Vrhovi dreves so šumeli. Z neke klopi je nekaj nejasno svetlikalo.

»Ženska,« je dejal Tjaden kot elektriziran.

Neodločni smo se ozrli tja. Medlo svetlikajoča se obleka v temini grmovja je imela nekaj posebno zapeljivega za nas, zlasti ker ni bilo od ženske ničesar drugega videti.

»Ali gremo tja?« je vprašal Jupp.

»Gotovo bo kakšna sloka,« je izjavil Tjaden, »to lahko gladko opravimo. Podarim ti jo za god, Valentin.«

Popravil si je uniformo in šel proti klopi. Napeto smo mu sledili s pogledi. Sklonil se je čisto nizko do ženske. »Da bi ga strela, temu se pa mudi,« je šepetal Willy.

Toda Tjaden se je hitro zopet vzravnaval in se obrnil proti nam. Smejali smo se mu, on je pa pomigal in zaklical: »Ne gane se.«

Sledili smo mu. V kotu klopi je slonela suha postava, odeta v svetlo siv plašč. Glava je bila nekoliko nazaj nagnjena in naslonjena na ramo, ko da spi. Willy je kresnil žepno svetiljko.

Prva vožnja veslačev v Cambridge-u

V angleških vseučiliških mestih Oxford in Cambridge gojijo s posebno vnamo veslanje in vsakoletna tekma obeh moštev je za angleške sportnike važen dogodek. Na sliki vidimo veslače iz Cambridge-a, ki so se te dni začeli vaditi za tekmo.

Kemalpaša in ženske

Ženske na Turškem so se nenavadno hitro dvgnile iz nekdanje haremske tesnobe in omejenosti do višine modernega, svobodnega življenja in danes uživajo ženske na Turškem iste pravice kakor moški. Pa ne samo to, da uživajo enake pravice, ampak postanejo lahko tudi čuvarice pravice, ker postanejo lahko tudi redarke. Moškim to seveda ni bilo všeč in neki duhoviti turški dramatik je napisal sijajno gledališko satiro na ženske kot redarke, da so se ljudje v gledališču kar lomili od smeha. Kemal-paša, današnji gospodar Turčije, pa je šel še dalje. Ko je nedavno obiskal v Smirni neko razstavo, ki so jo bile priredile tamošnje učiteljice, je govoril tudi o pravicah žensk in rekel, da bodo morale ženske prevzeti tudi vse dolžnosti moških, če hočejo uživati enake pravice — to je, da bodo morale služiti tudi pri vojaki (kakor v sovjetski Rusiji).

Ta izjava Kemal-paše je izzvala med žensstvom v Turčiji precejšnjo razburjenost in sedaj se pripravljajo Turkinje na odločen odpor proti vojaški službi.

Mož, ki kašlja

Kdor je pravi slepar in goljuf, vé prav dobro, da se ne da vsakega človeka oslepariti na isti način. Z Nemcem je treba postopati drugače kakor z Italijanom in s Švicarjem zopet drugače kakor s Francozom ali z Angležem. To pravilo pozna posebno dobro »mož, ki kašlja« in ki slepari ljudi na debelo po raznih italijanskih mestih.

Ce je izbrana žrtev Italijan, postopa mož po tem-le receptu: Tujca nagovori na ulici pod to ali ono pretvezo neki tretji. V Milanu n. pr. se neznanec tujcu jako prijazno ponudi, da mu kaže razkazati katedralo, potem pa skupaj obedujeta ali večerjata. Naslednjega dne pa se pojav pri mizi gospod, ki je prejšnji dan obedoval pri sosednji mizi in ta se kmalu vmeša v pogovor. Tudi ta gospod je »tujec« v Milanu. Ko pa so vsi trije že precej dobro znani, napade »gospoda« hud kašelj; oba sosedata pri mizi in prijatelja mu skušata seveda pomagati. »Španski prašek, o španski prašek — če bi tega imel pri sebi, bi kašelj takoj ponehal« — stoka gospod. Pravi tujec se res takoj ponudi, da pojde v bližnjo lekarno, sleparski »gospod« pa mu izroči bankovec za 100 lir. Tujec res vzame 100 lir, toda že pri vratih se obrne in

vr k mizi z besedami: »Cprosite, gospod, vi me vendar ne poznate — evo vam moja listnica kot jamstvo, da vam ne bom pobegnil z vašim denarjem!« Slepar, ki kašlja, se seveda brani, toda tujec vztraja na svoji zahtevi. Čez nekaj minut se vrne iz lekarn, toda tu se pokaže, da je prinesel napačne praške. Tujec hoče še enkrat oditi v lekarno, toda sedaj se začne prav igrati. Italijani, ki so silno vpljudni, se nočejo dati od nikogar prekositi in nato italijanski (pravi) tujec v Milanu izroči kašljaču svojih 100 lir za nakup praškov, slepar pa mu zastavi svojo listnico. Nato odide slepar v lekarno, ne vrne se pa nikdar več. Tujec pa lahko spravi prazno listnico za spomin.

Drugi slepari »mož, ki kašlja« zopet z dobri »možji«. Razdeliti boče baje neki denar, ki pa leži še v banki. Žrtev se ponudi, da založi d. za toliko časa, da dvigne v banki denar, toda predno žrtev v banki izve, da zanjo nimajo nobenega denarja, je mož s svojim kašljem vred že zdravnej čez hribe in doline.

Voz cestne železnice v vodi

V Atenah je te dni pri nekem vozu cestne železnice odpovedala zavora. Ko je voz vozil po neki strmini, se je najprej zaletel v dvokolesni vozček, ki je padel v reko Ilissos, nato pa je skočil voz cestne železnice iz tira in se prelomil na dve. Polovica prelomljenega voza je obvisela na bregu, druga polovica pa je padla v reko.

Pogreb ponesrečenih rudarjev v Eschweiler-ju

Pri nesreči v rovu »Eschweiler-Reserve« blizu Aachena je 32 rudarjev prišlo ob življenje. Ponesrečene rudarje so slovesno pokopali pretekli torek.

Ljubezen na tuj račun

V mestu Nidavos na Norveškem se je te dni začela razprava proti glavnemu blagajniku tamšnjega finančnega ravnateljstva Langbachu, ki je obtožen, da je zadnje dve leti poneveril nad 270.000 norveških kron državnega denarja ali 4 milijone dinarjev. Ta razprava vzbuja na Norveškem tem večjo pozornost, ker je Norveška ena izmed redkih dežel, kjer taki slučaj niso na dnevnem redu. Poleg tega pa je obtoženec zavzemal v družbi in v javni službi visok položaj. Zanimivo je, da je dal ravno obtoženec še inicijativo za ustanovitev društva, čegar naloga je bila, da po možnosti preprečuje in zasleduje takšne zlorabe...

Na krivo pot pa so pripeljali tega človeka — ženske! Na nekem uradnem potovanju se je bil Langbach namreč seznanil z neko mlado ženo, v katero se je bil zagledal na prvi pogled. Vožiti se je začel vedno pogostejše v švedsko glavno mesto Oslo, kjer je stanovala njegova

»zvezda«. Ko pa se je bil naveličal te ženske, se je še vseeno vozil v Oslo k drugim svojim »prijateljicam«.

Ko pa mu je zmanjkalo denarja, je segel v državno blagajno, ki jo je bil dotlej vestno upravljal. Segal je vedno globlje, kajti čim je daroval eni svoji »prijateljici« kaj lepega, je zahtevala druga še kaj lepšega.

Razprava je dognala, da je bil Langbach jako darežljiv. Samo ena »prijateljica« ga je veljala v enem letu skoro milijon dinarjev... S seboj pa je vedno nosil velike svote in samo v telovniku je imel pri sebi zaščitnih okoli 1 milijon dinarjev.

Obtožba se je seveda končala z obsodbo na večletno ječo.

Kako mora govoriti modistinja?

Ubožni ženski: Resnično bogastvo se kaže v priprostosti.

Bogatinki: O, kako dobro izgledate, milostljiva!

Ženski majhne postave: Vse filmske dive so majhne in ljubke.

Ženski visoke postave: Vendar enkrat izvrstna postava za mal klobuček!

Debeli ženski: Hvala bogu, da je minila doba kostnjakov.

Suhi ženski: Vitkost je bila in je še vedno modni ideal.

Grdi ženski: Kako pusto je to, če je ženska lepa! Danes igrajo prvo vlogo samo interesantne ženske.

Lepi ženski: To vse ni nič — moderna ženska mora biti lepa.

Bahati ženski: Kdor ima, ta se lahko pokaže.

Priprosti ženski: O, kako mi je vsaka baharija zoprna!

Dami z briljanti: Kako krasen je vaš briljantni nakit! Gospa generalnega ravnatelja se silno zanima, koliko karatov ima vaš prstan.

Dami bez nakita: Vaš dobri okus vam pač pravi, da bi nakit vaš ljubki obraz samo pačil in kazil.

Stari mami: Le tega klobuka nikar — ta je samo za starejše gospe.

Vnučinki: V tem klobuku ste že kar dorasla dama.

Slabi plačniki: Res imenitna gospa plača le enkrat na leto.

Dobri plačniki: Daj bog, da bi vse dame tako točno plačevale kot vi!

»Ali bodo novi zobje, ki mi jih boste nasadili, prejšnjim mojim tudi podobni?«

»Tako izvrstno vam jih bom nasadil, da vas bodo celo boleli kakor pravi zobje!«

»Svojo najnovejšo sliko bi rad poklonil kakšni javni ustanovi. Kaj praviš, kateri?«

»Daj jo zavodu za slepce...«

Humor

»Tega pa le ne smemo dopustiti, da bi »malik« postal moker!«